

DIRVA

Nr. 140

Gruodis-December 6, 1961 Cleveland, Ohio

Ruošiasi kiečiau spausti Kubą

Atrodo, kad Fidel Castro prisipažinimas, jog jis nuo kolegijos dienų yra komunistas, neišsiaiškina. Jei anksčiau, jo politikos rėmėjai Pietų Amerikos valstybėse vis teisindavo, kad Castro nėra komunistas ir jo vykdomos drastiškos Kubos gyvenimo reformos nėra Maskvos režimo kopija, tai šiandien jau tuo nebėgi remtis. Iš paties Fidel Castro prisipažinimo visi, jo oficialūs ir slapti simpatikai pajuto, kad reikalo turima su tikru komunistinės sistemos organizatorium ne tik pačioje Kuboje, bet ir visose Amerikos valstybėse.

Amerikos valstybių Organizacijoj tie Kubos paaiškėję reikalai buvo aktyviai svarstomi ir ieškoma kolektyvinių priemonių Kubos komunistinį režimą paspausti. Ir už tokį spaudimą, balsuojant, pasisakė 14 valstybių. Jos buvo: Kolumbija, Kosta Rika, El Salvadoras, JAV, Gvatemala, Haiti, Honduras, Nikaragua, Panama, Paragvajus, Peru, Dominikonų Respublika, Urugvajus ir Venesuela.

Prieš, kaip ir buvo laukiama, pasisakė pati Kuba, ir teisiniais argumentais besidangstydamas, Meksika. O susilaikė Argentina, Bolivija, Brazilija, Čilė ir Ekvadoras.

Kitas posėdis, kuriame bus jau svarstomos kolektyvinio spaudimo priemonės, įvyks 1962 m. sausio 10 d.

Balsavimo daviniai, kaip ten bebūtų, nėra džiuginantieji. Didžiausios Pietų Amerikos valstybės yra susilaikiusios eilėje. O tai reiškia, kad jos nori kol kas nesiangažuoti ir ant tvoros sėdėti.

• Prezidentas Kennedy ir Anglijos min. pirm. Macmillan šiais metais trečią kartą susitiks Bermudoje, gruodžio 21-22 d.

• Dar prieš Naujus metus bus paleistas JAV astronautas apie žemę iš Floridos raketų bazės — Cape Canaveral. Skridimui numatytas John H. Glenn. Manoma, kad kliūtys, kurios buvo pastebėtos neseniai skraidinant apie žemę beždžionę, bus laiku pašalintos.

• 1500 JAV karių, su pilna karine apranga, kelinė iš Vakarų Vokietijos į Berlyną 110 mylių plentu per komunistų kontroliuojamą sritį, yra nauja demonstracija ir nepaisymas raudonųjų suvaržymų.

• JAV šiuo metu esama apie 25,000 komunistų, turinčių partijos bilietus. Kita tiek, o gal ir daugiau, nuo bilietų gavimo susilaiko. O komunistų simpatikų priskaitoma iki 500,000. Kai kas tą skaičių linkęs net ir padvigubinti.

Chruščiovo sveikinimas popiežiui Romoj sukėlė kalbas

Pasveikindamas popiežių Joną XXIII jo 80 metų sukakties proga Chruščiovas padarė gestą, kuris Romoje sukėlė daug kalbų.

Kaip jau žinoma, lapkričio 25 d., kai popiežius pradėjo aštuoniasdešimtuosius metus, sovietų ambasadorius Italijoje Kozjrev įteikė apaštališkam nuncijui prie italų vyriausybės Carlui Grano (nes Maskva neturi diplomatinio ryšio su Vatikanu) savo šefo Chruščiovo sveikinimą, kurį popiežius priėmė ir Vatikano valstybės sekretorius per tą patį kanalą padėkojo.

Kol kas Vatikano organas Osservatore Romano Chruščiovo sveikinimo turinio nepaskelbė, bet rusams pranešus, Vatikaną apgulė žurnalistas su klausimais ir oficialus šv. Tėvo pranešimas pasitenkino tik patvirtinimu, kad toks sveikinimas iš Chruščiovo tikrai buvo gautas ir kad šv. Tėvas padėkojo.

Italų komunistinė spauda šitą žinią tuo pat paskelbė kaip didžiausią sensaciją. Visi trys Romoje išėję komunistų laikraščiai rašo, kad popiežius Jonas XXIII, nuo išrinkimo popiežiumi, Sovietijoje yra susilaukęs didelių simpatijų. O dar rugsėjo mėnesį duotame Pravdai pasiūlymą, kad Chruščiovas kvietė popiežių prisidėti prie taikos.

Paskutiniiais metais iš sovietų pusės norima Vakaruose sudaryti įspūdį, kad Vatikanas su Kremliumi randa bendrą kalbą.

Pažymėtina, kad tai pirmas kartas, kada Sovietijos politinis vadovas ėmėsi iniciatyvos pasveikinti šv. Tėvą. Nors tai buvo padaryta propagandos tikslais, kad nuraminus nerimstančius Lenkijos katalikus, bet

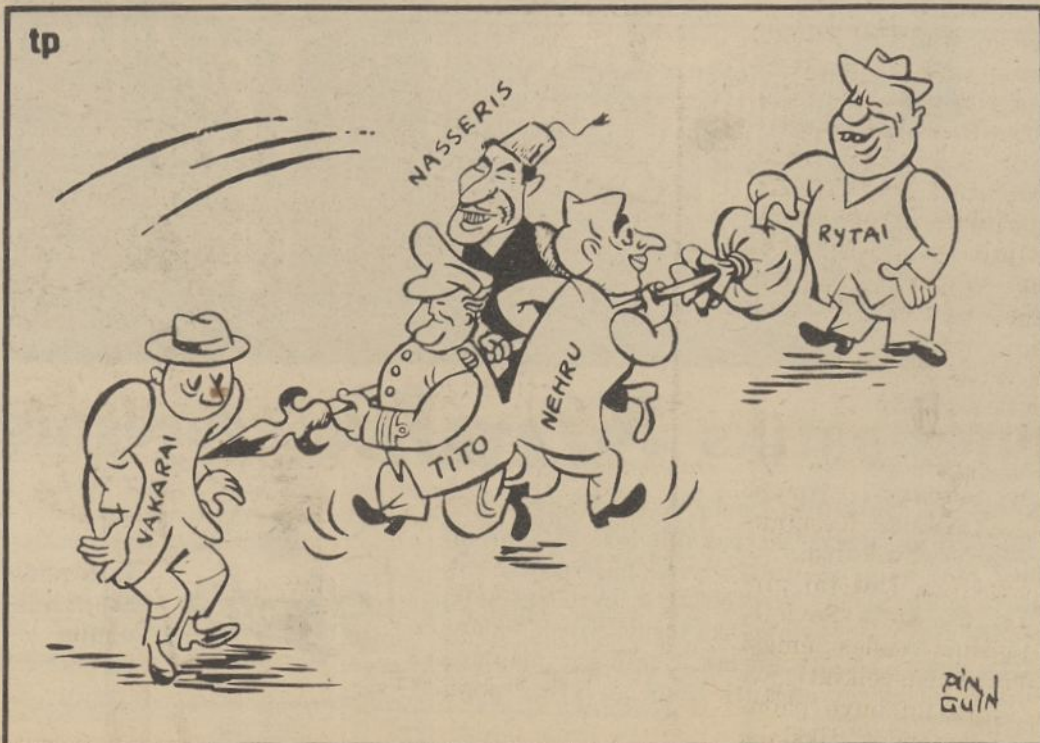
kartu yra ir ženklas, kad Kremlius moka prisitaikyti prie gyvenamojo laiko ir savo naudai modernizuoja savo diplomatiją.

PABALTIEČIŲ KULTŪROS DIENOS VOKIETIJOJE

Baltų Draugija surengė Bielefelde, Vokietijoje, pabaltiečių kultūrinės dienos, kurios truko nuo lapkričio 17 iki 20 d. Dr. A. Gerutis laikė paskaitą apie Tautų apsisprendimą ir Pabaltijo tautas.

Artimiausias pabaltiečių parengimas vyks Miunchene. Vėliau seks kultūrinės dienos Freiburge ir Augsburgas.

Baltų Draugijos pirmininkas Dr. H. A. Kehren, Diusseldorfe (ministerijos direktorius Vestfalijos socialiniams reikalams ministerijoje), minėjo 60 metų sukaktį, o ats. gen. A. Grasser, Stuttgarte, vokiečių-estų sekcijos pirmininkui, sukako 70 metų amžiaus. Gen. Grasser buvo armijos vadas Narvos fronte, kuriame kovojo taip pat estų tautinis vienetas.

Neutralistų skirtingi kovos metodai prieš Vakarus ir Rytus...

Lapkričio 25 d. Korp Neo Lithuania Bostono skyrius iškilmingai atšventė korporacijos metinę šventę. Nuotraukoje juniorų magistras Manomaitienė teikia gėles naujai pakeltiems seniorams. Iš kairės: magistras Manomaitienė, R. Dačytė, S. Makaitytė ir Griaudė.

Beatričės Kerbelienės nuotrauka

NEUTRALIEJI NEDRĖSTA PULTI STIPRIŲJŲ

(Dirvos specialaus korespondento Paryžiuje)

Neperseniausiai neutralieji amerikiečių buvo laikomi "komunizmo agentais". Rusų akimis žiūrint jie buvo "imperializmo agentais"... Prisiminkime tik maršalo Tito istoriją.

Tam pačiam Tito pavyko suorganizuoti puikų revanšą sušaukiant Belgrade, šią vasarą, neutraliųjų — neuzsiangažavusiųjų kongresą, Kennedy ir Chruščiovas pasiuntė jiems po šiltą sveikinimo telegramą. Chruščiovas juos taip pat išpėjo pradėjęs atominių bombų bandymo sprogdinimus.

Amerikiečiai tikėjo, kad tai iššaukė protesto bangas. Tik prisiminkime, kokį triukšmą sukėlė tos mažytės prancūziškos bombos sprogdymas Saharoje. Pro-

testai, mitingai, konsulatų puolimai ir t.t.

Ne užsiangažavę tylėjo. Jie linksta kur vėjas pučia. Jie narsūs prieš silpnus, o silpni ir nuolaidūs prieš stiprius.

Amerikiečiai ypač nusi-vylė Tito, kuris turėjo pirmasis, kaip konferencijos "šeimininkas", užimti poziciją. Pasipiktinimo bangą prieš Jugoslaviją užliejo JAV: pažadėtoji jai ekonominė pagalba buvo užblokuota, 8 lakūnai — mokiniai buvo atgal išsiųsti į Belgradą.

Dabar atrodo, kad reikia laukti susitarinimo tarp Tito ir Chruščiovo. Čia būsią ne vien politinės, bet, svarbiausia, ekonominės priežastys. Jugoslavija eksportuodavo 40% savo žemės ūkio produktų į Vakarų Europą. Bendros Rinkos vystymas ir įstojimas į ją Anglijos, sudarys Jugoslavijai nemažą smūgį.

Tiek Nehru Belgrado konferencijos metu, tiek vėliau Indijos atstovas J. Tautose, K. Menon, buvo labai nuolaidūs Chruščiovo atominėms bomboms. K. Menon greitai pastebėjo peržengęs ribas ir per paskutinį savo pasimatymą su Kennedy jis padarė "žingsnį atgal". Lygiai prieš atvažiuojant į JAV ir Nehru. Tuo būdu šis buvo žymiai meliausiai pasitiktas, negu tai galima buvo numatyti.

Indijos ir JAV politika suartėjo. Jos abi yra tos nuomonės, kad piliečiai turi teisę išsirinkti vyriausy-

bę ir valdymo formą, kuri jiems tinka ir patinka.

Yra daugiau sugyvenimo priesačių, pav., nuolatinis Damoklo kardas, kurį laiko Kinija virš Indijos. Arba, visiems matomas ir ryškėjantis nesupratimas tarp Kinijos ir Sovietų S-gos.

Tų dviejų didžiųjų raudonųjų nuomonių išsiskirimas ypač ryškus Azijoje, kur kinų kariuomenė laikas nuo laiko, lyg paerzinimui užima Indijos teritorijos gabalą. Ir čia susidaro įdomus, kuriozas, nes ir Kennedy ir Chruščiovas palai-ko ir užtaria Indiją.

Trečias Belgrado konferencijos lyderis — Nasseris yra blogoje ekonominėje ir politinėje padėtyje. Jis vis dar neatsipeikėja nuo smūgio, kurį suteikė jo prestižui, ypač arabų kraštuose, Sirijos išstojimas iš RAU — Jungtinės Arabų Respublikos.

Norėdamas parodyti, jog jo autoritetas nėra niekuo nukentėjęs, Nasseris veda kietą vidaus politiką nusavindamas žemes, krautuves ir turtus iš visų, neva tai palankių ar vaidinusių bet kokią rolę, senajame režime. Bet tikrumoje Nasseris bijo ir svetimų ir savų. Puiškas pavyzdys tai absurdiškas, šiomis dienomis įvykęs prancūzų diplomatų areštavimas ir jų apkaltinimas: jie ruošė Egiptui revoliuciją ir net pasikesinimą prieš Nasserį!

Belgrado konferencijos lyderiai yra labai patenkinti, kad pradeda atsirasti vilties taikiai būdu išspręsti Berlyno krizę. Supraskime juos, nes jau du kartus — 1914 ir 1939 metais jų tautos buvo įtrauktos į karą.

Kaip ten bebūtų, Belgrado konferencijoje buvo atstovauta milijoninės masės. Ir pirmą kartą išgirdome tų milijonų balsą, kuris prašo, savo atstovų lūpomis "vyresniųjų" tautų sutvarkyti Europos reikalus išvengiant karo.

Didžiajai daugumai tų kraštų gyventojų nerūpi dar nei moraliniai, nei intelektualiniai, ir tuo labiau, politiniai klausimai. Jiems reikia maisto, jiems reikia minimaliųjų gyvenimo sąlygų. Ir reikės dar dešimtmečių, kad tose tautose išsivystytų tas gėbūvio minimumas, kuris yra būtinas, kad individas pradėtų protauti ir interesuotis kituo, negu maistu.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

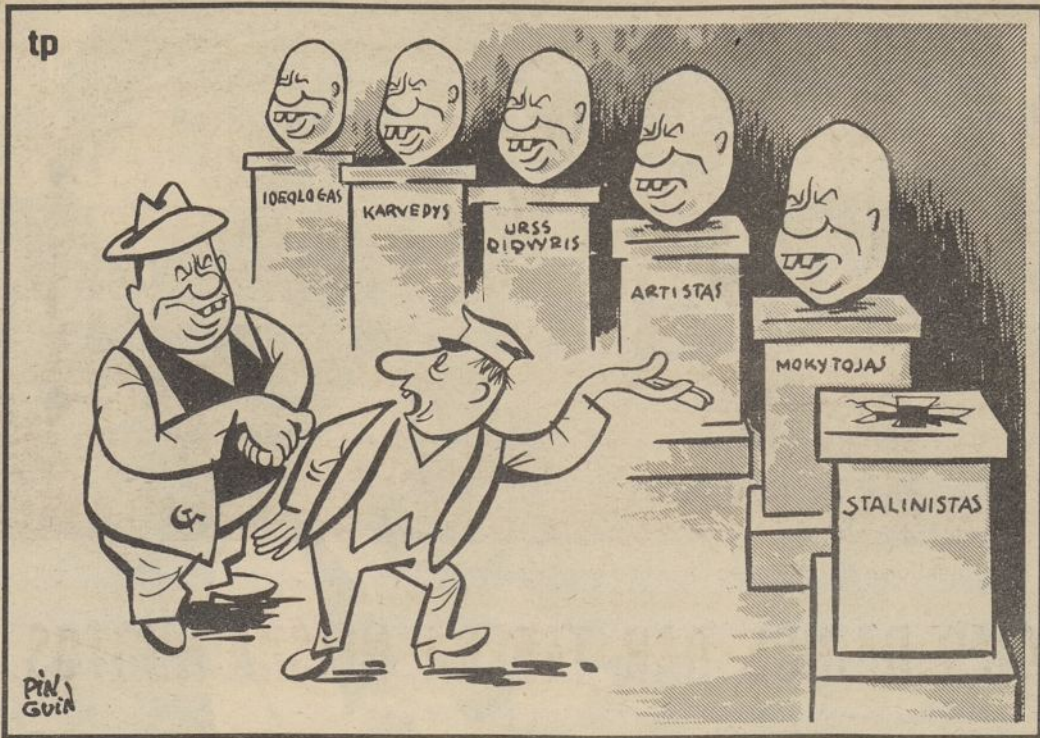
☆☆☆

Adžubėjus paskelbė Amerikos prezidento pareikimą, kokių ligšiol slėpdavo. Pavyzdžiui: Jaltos Rytų Europos kraštams buvo pradžiai galimybė pasirinkti santvarkas, o jūs neleidžiat, tik patys sakot, kad jie nori įsisiškęs. Castro žadėjo laisvus rinkimus, o nevykdo, tai kaip jis gali sakyti atstovaujantis kubiečių daugumai? Amerika nepriešinga jokioms santvarkoms, tik priešinga jų primetimui smurtu ar klaida. Britų Gviana išsirinko marksistus, bet mes nepriešistaujam. Berlyną susitarėm laikyti keturių priežiūrai, ligi susijungs Vokietija. Jūs susijungti neleidžiat, miesto daly tvarkotės vieni sau apsitvėrę ir tiesiat ranką į likusią dalį. Visi pasižadėjom nesprogdinti atominių bombų ir tartis dėl jų sunaikinimo, o jūs, besitardami, tylois ruošėtės ir ėmėt sprogdinti. Ir nusiginkluoti siūlotės tik be kontrolės, arba kontroliuoti tik ginklų naikinimą. O juk svarbiau kontroliuoti ne tai kas naikinama, bet kas paliekama.

O vistik Adžubėjus su tais priekaištais grįžo namo išdidus, kaip gaidys. Jis gavo tai, ko uošviui dabar labiausiai reikėjo. Chruščiovas tais priekaištais teisinasi prieš savo karštesnius partiečius, kodėl jis "atleido stygą" Berlyno byloj, jis lopo prezidento pareikškimais plyšius savo soste.

Bet Adžubėjus parsivežė ir daugiau, negu uošvis laukė. Amerikos prezidentas gerai išsiaiškino, kiek toli, tikriau sakant, kiek netoli jis rengiasi Chruščiovą spausti: "Viskas komės norėtumėm, tai laikyti labai ribotą trijų valstybių kariuomenės kiekį vakarų Berlyne -- o jis ir yra labai ribotas -- ir, pavyzdžiui, turėtai tarp tautinę administraciją auto -- vieškelį, kad prekės ir žmonės galėtų laisvai keliauti ten ir atgal". (Orinis susisiekimas pamirštamas?) Ir dar: "Svarbu bandyti pasiekti tokį susitarimą, kuris pripažintų visų interesus". "Aš pripažįstu, kad turės būti dvi Vokietijos tol, kol Sovietų Sąjunga manys, kad toks yra jos interesas".

Taigi, "visų" interesams pirmenybė prieš tautų apsisprendimo ir laisvės idealus. (Nukelta { 2 psl.})

-- Kaip įsakėte, asmens kultas nugriautas!...

CHRUŠČIOVO LIPIMAS ANT STALINUI SKIRTŲ PAAUKŠTINIMŲ

Hitlerio klaidos puolant Stalingradą

Stalinas, pasirodo, buvęs kraugerys, žudikas, savaip pakeitęs ir perdirbęs didžiojo Markso ir Lenino idėjas ir mokslą! Jis pats numatęs ir savo pomirtinę vietą -- Raudonojoje Aikštėje, šalia Lenino! Jis pats, ne jo bendradarbiai bei tauta, jam giedoję ir eilias himnus, giesmes ir litanijas: didysis mokytojas genialus vadas, tautų tėvas, saulė ir tt. ir tt.

Reikalui paaiškėjus, po nemažai metų, būsimoji naujoji saulė ir būsimoji genialus vadas, nutarė padaryti valymą: vargšą Josifą Vasirjonavičių iškraustė iš mauzolėjaus ir pakasė, oironiją, palei jo paties aukas. Nutarė Stalino vardą išbraukti iš geografijos ir iš istorijos. Ir taip

ŠIANDIEN IR RYTOJ

(Atkelta iš 1 psl.)

Jau nebe pirmą kartą iš prezidento Kennedžio lūpų girdim pareiškimą apie norą suprasti ir pripažinti Maskvos "saugumo" interesus. Šį kartą jis Chruščiovo patikėtiniui įsakmiai pripažino Maskvos interesą viešpatauti rytinėje Vokietijoje tiek, kiek tik ji panorės. Tas dosnus pripažinimas juo labiau nuostabus todėl, kad prezidentas vos keletą minučių anksčiau, tame pačiame pasikalbėjime, pareiškė, kad Amerika nepripažįsta Vokietijos padalinimo, dėl to tebevingia ir rytinė Vokietiją pripažinti kaip suvereninę valstybę. Vadinas, tuo pačiu metu nepripažinimas ir pripažinimas...

Tiesa, prezidentas nepasisiūlė Vokietijos padėti pavaldinti Chruščiovo siūlomą vardu. Ulbrichtas Kennedžiui ne suvereninės valstybės galva. Vokietijai turėtų būti leista susijungti. Bet jei Maskva to neleis, prezidentas, nors to ir nepagirdamas, ne tik nuolankiai sutinka susitaikyti su tuo faktu, bet net siūlosi stengtis jį patvirtinti taikos antspaudu, taikos, kuri truktų bent 20 metų. -- lygiai tiek, kiek Chruščiovas pasiskyrė laiko naujai kompartijos programai įvykdyti!

Toks padėties įtvirtinimas Vokietijoje savaime yra (ar būtų) įtvirtinimas ir padėties visose Maskvos užviešpatautose srityse. Lietuvos užgrobimo Amerika irgi nepripažįsta. Bet prezidentas, kaip ir Vokietijos atveju, atrodo, nesirengia to nepripažinimo ginti. Jei užantspaudos "taikos antspaudu" bent dvidešimtmečiui Vokietiją, anapus Elbės, už tų pačių užantspaudytų gročių turės likti, su visų savo likimo nepripažinimu, ir Lietuva.

Yra manančių, kad, jei pasikalbėjimo metu šalia prezidento būtų buvęs Valstybės sekretorius, tokių per ankstyvų nuolaidų Maskvai nebūtų buvę pasiūlyta. Dabar telieka spėlioti, ar tie prezidento išsitarimai jau saisto Amerikos politiką, ar dar ne...

Šimtai Stalino, Stalinogorsk, Stalinabad, Stalinsk ir pan. išnyko. Ir garsiausias tų vardų tarpe -- Stalingradas, tapo išbrauktas iš sovietinių knygų bei vadovėlių. Marksizmo -- leninizmo institutui buvo pavesta dar balandžio mėnesį paruošti naują "Didžiojo patriotinio karo 1941 - 1945 m. istoriją".

Bet kodėl Tsarycinas tapo Stalingradu? Tuo tarpu kai Leninas davė savo vardą buvusiai sostinei -- Leningradui. Kodėl, būdamas savo galybės viršūnėje "žmonijos tėvas" pasitenkino Stalingradu, tuo tolimosios provincijos mažų pramonės centru, vieton, pav., visiems Sov. S-gos piliečiams "prašant" perkrikštyti Maskvą genialaus šefo vardu?

Revoliucijos metu 1919 m. Staliniui buvo pavesta ginti Tsarciną nuo Wrangelio armijos. Deja, Wrangelis jį užėmė po pirmos atakos. 1920 m. Tuchačewskis ir Trockis kaltino Stalina, kad dėl jo "kišimosi", jie pralaimė ties Varšuva.

Stalinas nieko neturėjo savo būde kas jam būtų padėję tapti

karo vadu. Jis neturėjo drąsos rizikos jausmo. Jis buvo specialistas asmeniškų bylų, slaptųjų licijos pranešimų, slaptųjų žudymų. Spėjama, kad šitam Stalino nepasisekimui 1919 m. paminti, Leninas ir vietinis Tsaricino sovietas ir nutarė suteikti tam miestui Stalingrado vardą. Mat, Rusijoje kaukaziečiai bei "armiaškos" mieliai buvo pajaukiami ir per dantis patraukiami.

1942 m. vasarą Stalingradas nevaicino jokio vaidmens vokiečių žygyje pirmyn. Jis nebuvo įdomus bei kaip susisiekimo, nei kaip pramonės centras. Ketvirtąjį vokiečių armija dar liepos mėnesį būtų galėjusi užimti Stalingradą be mūšio, kaip rašo vokiečių generolas von Kleisti savo prisiminimuose.

Rusų akimis žiūrint Stalingradą irgi buvo nereikšmingas, nes jie atraukė iš ten visą savo kariuomenę pavesdami, reikalui esant, jį ginti vietos milicininkams.

Frontui ir kariuomenei žygiuojant netoliese, Hitleris išgirdo tą vardą, ir tas vardas jį už-

būrė. Jis užsimanė Stalingradą padaryti pergalės simboliu. Užimti Stalino miestą, tai lyg nugalėti patį Staliną. Ir taip Stalingradas tampa didžiaja propagandos tema, daugiau Goebelo, negu vyr. štabo žinioje.

Vietoje aplenkę šį miestą, kaip tai buvo karo vadų numatyta, šeštoji armija gauna įsakymą jį užimti, Hitleris pamiršta savo pirmąją, tiesioginę tikslą -- rytus ir žibala. Jis atšaukia iš kitų frontų karo jėgas ir ginklus, nežiūrint milžiniškų nuotolių ir su tuo surišty sunkumų. Visą duoda gen. Pauliui ir liepia bet kokia kaina tą miestą užimti.

Šapošnikovas, rusų vyr. štabo vadas toje srityje, sužinojęs apie tą Hitlerio pasiryžimą, tuoj suprato visas būsimo galimybes. Stalingradas pradėdamas tvirtinti visu greitumu, 7000 patrankų, naujausių sovietų puolimo lėktuvai, "stormovikai" pirmą kartą pasirodė tame fronte. Visi didieji karvedžiai ir specialistai, kaip Žukovas, Malinovskis, Rokosovskis, Vasilevskis, ir garsusis artilerijos specialistas Voronovas, ten sutelkiami vadovauti.

Kas tvarko ir vadovauja Stalingrado mūšiui? Aišku, genialus karo vadas Stalinas, telefonuodamas iš Kremliaus... Žukovas, 7 maršalai, Šapošnikovas tai tik vykdytojai. Stalingrado "pinklės" buvusios numatytos jau prieš metus, "stormovikų" planai ir pagrindinės idėjos buvusios patiekto paties "didžiojo mokytojo" ir tt. ir tt. Jis vienintelis vadas ir meisteris didžiojo patriotinio karo...

Chruščiovas, nežiūrint savo skaitlingų kelionių užsienyje, mažai ko išmoko. Savo kalbose per XX ir XXII Komunistų partijos kongresus jis tepakartojo faktus, gerai žinomus visiems protaujantiems žmonėms -- procesai, žudymai, deportacijos. Chruščiovo pranešimas XX-me kongrese tai, sakytum, antra laida garsiosios V. Kravčenko knygos. Jis suniekino buvusį savo mokytoją, kad pats galėtų iškilti Bet, deja, jis paliko ir tebe naudojama sistema, kuri ir padėjo sovietijai iškilti Stalino nunuoginimas ir jo parodymas koks buvo, reikia manyti, turės savo pasekas. Juk kiekvienai tautai reikalingi herojai, karžygiai. Kažin, ar toji tuštuma, išbraukus Stalina, kuri atsirado karo isto-

KALBANT APIE RUSIJĄ

Pasislėpusi po Sovietų Sąjungos vardu, Rusija vis daugiau vakariečių vadinama jos tikruoju vardu ir atpažįstama, kaip vedanti seną rusų ekspansijos politiką. Tik daugiau rafinuotą, didesniu išžulumu, panaudodama marksistinį socializmą.

Po II Pas. karo daugiausiai vokiečiai yra prirašę įvairių knygų apie Rusiją, kurią jie taikliausiai demaskuoja. Jokia masolių propaganda negali nustelbti vokiečių teisingos galvosenos ir jos įtakos vakariečiams.

Tulas dr. Keller yra išleidęs knygą "Are the Russians 10 feet tall?". Toje knygoje dr. Keller kalba apie rusus, kurie patys nėra nieko žymaus išrade, nors jie giriasi išradinga tauta esanti. Pats Kremlius yra italų pabudavotas, nes rusai tada dar nemokėjo panašių statybinių darbų atlikti. Rusų baletą įkūrė italų balerina ir pirmasis jo režisiorius buvo prancūzas. Rusai esą tik geri kopijuotojai, moką nusavinti viską, ką kiti yra išradę ir įgyvendinę.

Kažkas yra pasakęs, kad rusų tauta yra jauniausia Europoje. Ji yra susidariusi viduriniaus amžiaus iš ugrofinių likučių, susimaišiusių su įvairiais pabėgėliais iš totorių, lenkų ir lietuvių valstybių. Tik stačiatikių tikyba išugdė Rusiją. Ir, žinoma, ap-

gailėtina Lenkijos ir Lietuvos nesutarimo politika jai iškilti padėjo, kai Chmelnickio Ukraina su Maskva nuėjo. Be Ukrainos ir be Gudijos Rusija būtų buvusi menka valstybė.

Sibirą Rusijai kazokai užkariavo. Beringo sąsiaurį Rusijai atrado samdiny Vitas Jonassen Bering, danas, (1680 - 1741). Pats Petrogradas (Leningradas) yra vakariečių meisterių pabudavotas.

Ir po 1917 m. revoliucijos sugriautą Rusijos pramonę atstatyti patys rusai nepajėgė. Jie šaukėsi vakariečių pagalbos. Ir visą laiką jie naudoja vakariečių techniką, išradimus, kuriuos jie nukopijuoja arba pavagia, pavyzdžiui -- atominės bombos paslapties išvogimas iš Amerikos.

Didžiausią patarnavimą rusams, žinoma, suteikė vokiečių mokslininkai, kuriuos jie susėmė II Pas. karui pasibaigus. Visi žino kiek yra turtingas žemės turtais Sibiras. Kodėl jis iki šiol dar tiek mažai išnaudotas? Ne rusams jame civilizacija ir kultūra įvesti.

Žinome, kad pirmieji miestai Sibire buvo Lietuvos karo belaisvių ir tremtinių įkurti. Kieno gi jėgomis dabar Chruščiovas ten skuba naujas sodybas kurti, kad, kinams pajudėjus į vakarus, Sibiras būtų apgyvendintas?

Rusai tik su durtuvais smarkius. Visus darbus daugumoje kitos paverptos tautos, jų tarpe ir lietuviai, atlieka.

J. NENDRĖ

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius
Bishop 2-1397

**VIEŠĖDAMI CHICAGOJE
APLANKYKITE**

MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke
PR 8-0259

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5 ths. 4.95
 2. BISQUIT 3 star cognac 5 ths. 4.98
 3. MARTEL 3 star cognac 5 ths. 5.39
 1. WHITE HORE SCOTCH WHISKY 5 ths. 4.98
 5. Arrow Cockt. MARTINI OR MANHATEN 5 ths. 2.98
 6. CONTREAU LIQUER 5 ths. 4.75
 7. Da SILVA 10 metų Portugalų BRANDY 5 ths. 3.69
 8. Kijafa Vynas 5 ths. 1.75
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

jums patiks **Stroh's** ...geresnis!

Atsimenat paskutinį kartą, kada draugai susirinko ir jūs neturėjot pakankamai atsigaivinimo? Štai kaip jūs galite visada pasiruošti. Kitą kartą perkant jūs pasiteiraukit vyro specialiai vienos dėžės šviesesnio, skanesnio Stroh's alaus. Jums patiks Stroh's geriau ir taip pat jūsų svečiams. Visur vyraujanti rūšis... visur populiariom kainom.

šviesesnis
skanesnis
ugumin
virtas

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Balys
Gaidžiūnas • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Kietas kevalas Maskvos dantims

Suomijos prezidentui Kekkonen grįžus iš pasimatymo su Chruščiovu ir pranešus, kad Maskvos reikalavimų svarstymas atidėtas, įtampas augimas sustojo. Bet tuo pačiu reikia pažymėti, kad ir jokio atoslūgio nematyti. Viena, kad Maskva savo reikalavimų neatšaukė, o antra, artėją rinkimai suomiams stato didelius ir neįprastus reikalavimus.

Suomijos įtampai augant, vienas iš mūsų bendradarbių Europoje, neseniai lankėsi Helsinkyje bei kitose Suomijos vietose. Savo įspūdžius, baigęs kelionę, pažadėjo plačiau perduoti Dirvos skaitytojams. O dabar atsiųstame laiške rašo:

"Suomijos tauta dabar, kaip ant įkaitinto akmens, jų pačių pirtyse, pilamas šaltas vanduo. Akmenys čirškia, garai ir temperatūra kyla. Tik man nepatinka, kad tauta suskaldyta ir Maskvos pastangomis toliau pikta skaldoma.

Bet kada, po Pirmojo pasaulinio karo, ji nebuvo skaldoma. Vos Suomijos nepriklausomybė 1917 m. pabaigoj buvo paskelbta, ir tuoj į Suomiją įsibrovė raudonieji. Jie buvo įsitvirtinę Helsinkyje ir užėmė didžiąją Suomijos dalį. Tada suomių tauta kovėsi brolis prieš brolį. Ir aukų buvo tikrai daug. O jei ne pagalba iš užsienių, Maskva būtų Suomiją sutrauskiusi.

Vėliau, nepriklausomybės metais, Suomijos patriotiškasis elementas nepaprastai sustiprėjo. Bet tada tam patriotiškam elementui buvo vienijanti Manerheimo žvaigždė. O vienok Suomijos parlamente, iš 200 atstovų, ir tada komunistai pravedavo virš 10% savo atstovų.

Dabar Manerheimo nebėra, Maskva prisiaugino daugiau pasekėjų. Parlamente jau jie didžiausioji partija — su 50 atstovų. Ir Suomijos patriotiškasis elementas blaškosi. Jei tvirtai pajustų, kad Vakarai Suomiją gins, tada būtų kita kalba. Dabar, taip neseniai kariavę prieš Maskvą du karus, daug aukų sudėję, mokėję reparacijų milijonus, praradę tėviškes, stovi naujo bandymų kryžkelėj.

Stovėdami toj kryžkelėj jie atsimena sukilimus Lenkijoje, Vokietijoje, o ypač Vengrijoje, su kuria juos sieja ir gimininga kalba. O patirtis labai slėgianti. Ir pagalbos prošvaisčių beveik jokių.

Tai tokios nuotaikos, perduodamos mūsų bendradarbio iš Suomijos. Vienok, suomių tauta ateinančioms rinkimams ruošiasi. Ruošiasi gerai žinodami Chruščiovo grąšinimą: jei bus išrinktas nepalankus parlamentas ir sudaryta Maskvai nepalanki vyriausybė, reikalavimai Suomijai bus atnaujinti. Atseit, suomiai, rinkit komunistus ir jiems prijaudėnčius. O kai tokius išrinksit, Suomija ir be didelio triukšmo, bus valdoma iš Maskvos. Nesvarbu, gal ji bus nauja sovietinė respublika, o gal panaši į Bulgarijos ar Rumunijos valdžią, bet iš Maskvos malonės ir tik jos kontroluojama.

Rinkimai jau netoli. Agitacija ką rinkti, išskyrus komunistus, santūri. Komunistų partija, kuri į rinkimus iki šiol ėjo "Suomių tautos demokratinės unijos vardu" ir toliau tuo pačiu vardu rinks balsus. Paskutiniuose rinkimuose, įvykusių 1958 metais, jie surinko 450,000 balsų. Idomu bus pasekti, kiek balsų jie surinks 1962 metų pradžioje įvykstančiuose rinkimuose. Iš to ir bus galima daryti išvadą, ar suomių tautos kietas pasipriešinimo kevalas minkštėja, ar pikta spaudžiant kietėja.

Maskva žino, kad jai iki šiol Suomijos nepasisėkė pribaugti karinėmis intervencijomis. Nepasisėkė ir iš vidaus susprogdinti. Ir šis bandymas nepasisėks, jei suomių tauta nebus viena palikta. O kad nelaimė neįvyktų — Suomija reikalinga ir laukia tikrų draugų. Lygiai, kaip mes, kurie kovojame už savo tautos laisvę.

B. G.

GAILA, KAD NEPARAŠĖ
FIRMOS VARDŲ

Jūsų redaguojamame laikraštyje DIRVA, spalio 27 d. Nr. 124, 5 puslapyje, E. Č. straipsnyje "Aš negalėjau atvežti visos Lietuvos viename filme", tarp kitko taip rašoma:

"Kalbant apie siuntinius, jai teko matyti iš Anglijos atsiųstą medžiagą paltui, kad net graudumas apėmė, nes siuvėjas pasakė, kad darbas neapsimoka. Taip maždaug atsiliepiama apie visus iš Anglijos standartinius siuntinius, už kuriuos mes čia tiek daug pinigų sumokam".

Toks Jūsų bendradarbio viešas paskelbimas, atsiliepiant apie visus iš Anglijos siuntinius, prasi-

lenkia su tiesa, prasilenkia su spaudos etika ir tiek moraliniai, tiek medžiagiškai yra skaudus ir žalingas Anglijoje esančioms lietuvių siuntinių bendrovėms, kurios negali būti atsakingos už kitų, ne lietuvių bendrovių sąžiningumą.

Mes manome, kad E. Č. būtų teisingai pasielgusi, parašydama firmos vardą, per kurią toks siuntinys iš Anglijos buvo pasiųstas, užuot nepagrįstai kaltinti visas. Jei yra liudininkas, žinąs kas tokį siuntinį gavo, nesunku rasti per ką jis buvo pasiųstas ir, aiškumo dėliai, net ir kiek buvo mokėta.

Manome, kad visiems žinoma, jog angliškos vilnonės medžiagos savo kokybė yra žinomos visame pasaulyje, tik, suprantama, "graudumas" iš tikrųjų gali apimti, kada siuntėjas, vaikydamasis apgaulingo skelbimuose pigumo, užsako per firmas, siunčiančias be "uždarbio" angliškas "vilnonės" medžiagas, mokėdamas už paltui atkarpą, įskaitant miltą, 10 ar mažiau dolerių. Tuo tarpu, kai tikrai geros angliškos

Čiurlionio ansamblis su dirigentu A. Mikulskiu

LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOS DAR TEBĖRA NEIŠDAINUOTOS

ST. SLIŽYS,
Dearborn, Mich.

Detroito šaulių kuopos suruoštas Čiurlionio ansamblio koncertas lapkričio 18 d. vakare sutraukė arti 800 žmonių, perpildydamas Ukrainiečių salę. Tai reto pasisekimo lietuviškos dainos koncertas, kur Čiurlionio ansamblis pasirodė scenoje ne tik pasipuošęs žavia jaunystė (daug naujų ir jaunų veidų), bet ir nustebino visus vokalinio pajėgumu ir aukštu meniniu lygiu. Prityręs ir talentingas vadovas muz. A. Mikulskis ansamblių tebeišlaiko prideramą aukštumą.

Čiurlioniečiai ir šį kartą įrodė, kad lietuvių liaudies dainos dar nėra išdainuotos, kad su ekspresija ir niuansais išpildyta liaudies daina yra netik graži, bet ir pakankamo lygio muzika.

Repertuaras ir programos sustatymas

A. Mikulskis, parinkdamas dainas, parodė gilių ir platų pažinimą dainų lobyno. Liaudies dainų davė net 19, kurių didesnę dalis negirdėta. Iš lietuvių kompozitorių kūrybos buvo J. Naujalio "Dainų dainelės", J. Bertulio "Pabusk pasauli", St. Šimkaus "Vėjo dukra", D. Andriulio "Mes su rūtom" ir V. Paulausko "Jūreivių maršas". Iš liaudies harmonizuotų dainų buvo J. Bendoriaus "Mergužėle, mano", J. Žilevičiaus "Oi kad išauštų", J. Dambrauskos "Gersim broliai, uliavosim", o visos kitos, jų net šešiolika, harmonizuotos paties meno vadovo, kurios buvo viena už kitą gražesnės, įvairios ir dauguma jų negirdėta. Štai jos: Išger-tuvių daina, Piemenėlių raliavimas, Aviža prašė, Miegelio noriu labai (lopšinė), Siuntė mane motinėle, Eičiau klausyti pas močiutę, Balta aušrelė beaustanti, Audžia, audžia auksagijų audinėli, Kai aš jojavu per girelę, Jūreivio daina, Kurteliai sulojo, Laivinė, Ar vėjai pūtė, Iškasu šulnelį, Pasėjau linelį ir Namą.

Mus žavi Čiurlioniečių ištikimybė lietuviškai kūrybai, o ypač liaudies dainai, kuri pas juos yra aukštoj pagarboj ir pirmoj vietoj. Didelė pagarba ir muz. A. Mikulskiui už tai, kad bene

vilnonės paltui medžiagos vienas jardas be maito kaštuoja 10 dolerių urmo prekyboje. Nenuostabu, kad vėliau ir gavėjui ir siuntėjui tenka graudintis, o neatsakingiems korespondentams kaltinti tuos, kurie nėra nusi-kaltę.

Ta proga pranešame, kad Anglijoje šiuo metu yra šios lietuvių siuntinių bendrovės: Baltick Stores, Dainora Ltd., Tauras. Visos kitos, kokias vardais jos besivadintų, nieko bendra su lietuvišiais neturi.

Prašome, pone redaktoriau, priimti mūsų tikros pagarbos pareiškimą

Z. JURAS, Br. DAUBARAS,
A. BRIEDIS,
Anglija

bus pašventęs liaudies dainai. Ir iš tikrųjų, prieš 50 metų M. K. Čiurlionio pasakyti žodžiai rado atgarsį jo paties vardo ansamblyje, kuris jo pranašavimą tebe-pildė: "Nereikia nustoti vil-ties, kartoju tai atsiminda-mas, jog turime mūsų se-nas dainas. Ir ateis laikas, kuomet mūsų kompozitoriai atidarys tą užburta viešpa-tiją ir, sendami iš tų turtų savo įkvėpimą, atras širdy senas nejudintas stygas ir tuomet visi geriau supra-sime save, nes bus tai tikra lietuvių tautos muzika".

Dainų tvarka programoje pavyzdina ir sumaniai išdėstyta ir todėl visos dainos klausytojų buvo priimtos su entuziazmu, kad jų gana daug teko pakartoti. Solistų įvedimas bei suge-bėjimas dainas išdėstyti keičiant jų charakterius ir chorų atskiri pasirodymai įnešė įvairumo ir programa, net virš trisdešimtys dainų su kartojimais, buvo mieliai išklausyta.

Dikcija

Tai svarbus chorinio darbo uždavinys, į kurį ansamblio vadovas yra atkreipęs reikiamą dėmesį. Rezultatai labai geri: žodžiai buvo ne tik suprantamai ir aiškiai pagaunami klausytojų, ne tik choras tarė žodžius kaip vienas, bet Čiurlioniečiai parodė lankstumo ir judrumo priebalsių tarime ir todėl išlaikė vientisumą, vokalinės linijos. Priebalsių tarimas buvo tikslus ir trumpas ir todėl vokalinė linija visur rėmėsi tik balsiais. Aišku, dikcija buvo pasigėrėtino lygio, nes dainininkų artikuliacija (kalbamųjų padargų būvis) parodė aktyvumo, lengvumo ir laisvumo.

Partijos ir choro ansamblis

Tas iš svarbiausių choro skambėjimo elementų pas Čiurlioniečius buvo lygus sedevru, nes ir atskirų balsų stiprumo ir tembro susiliejimas partijoje ir pusiausvyra tarp partijų buvo pavyzdingi. Čia irgi dirigento nuopelnas, nes tą pajautimą dainininkuose išugdyti ir jiems įskiepyti tegali paties dirigento sugebėjimas bei skonis.

Įprastiniame diapazone, t. y. vidurinėje garsų eilės dalyje ansamblį pasiekti nesunku, tačiau muz. A. Mikulskis meisteriškai išgavo puikų ansamblį ir kraštutiniuose registruose, už įprastinio diapazono ribų, nes sugebėjo panaudoti skirtingus dinaminis atspalvius ir juos suderinti, kai vienos partijos dainavo aukštai, o kitos žemai. Visa tai buvo ypač ryšku, kai bosai daugelyje dainų harmoninius akordus turėjo paremti žemais skambesiais ir buvo lygiai gerai girdimi, kaip ir kiti balsai.

Ansamblis ir muzikos kūrinių faktūra

Ji išryškėjo St. Šimkaus "Vėjo dukroj", "Jūreivių marše", "Kurteliai sulojo" ir liaudies lopšinėje "Miegelio noriu labai", kur atskirų partijų vaidmuo buvo gerai pajustas ir tinkamai išryškintas.

Čiurlioniečiai ir čia pasirodė, kaip geri ir sąmoningi dainininkai, nes partijos, atliekančios svarbesnę muzikinę — teminę medžiagą, vyraavo ir buvo aiškiai girdimos, o partijos, dainuojančios antraeilę, mažiau svarbią medžiagą, buvo švelnus ir meniškas akompanimentas.

Taip pat mokėta išryškinti ir partijų vaidmens pasikeitimus, kurių gausu buvo ir "Vėjo dukroj" ir "Jūreivių marše". Neveltui visos keturios čia paminėtos dainos buvo klausytojų išprašytos pakartoti.

Vykusiai harmonizuota muz. A. Mikulskio liaudies lopšinė "Miegelio noriu labai" buvo viena iš tų gražiausių ir negirdėtų lia-

dies dainų, kuri vyrų cho-rui ypatingai pasisekė.

Skambėsio ansamblis tarp balso solo ir choro akomponimento

Jis buvo žavėtinas iš choro pusės, nes choras niuansavo labai saikingai, ypač solistams giminingo tembro balsai parodė tikslią balso kontrolę ir niekur nenustelbė solo balso. Todėl solistė A. Stempužienė "Piemenėlių raliavime", "Balta aušrelė beaustanti" ir abiejų solistų duetuose su choro pritarimu "Ar vėjai pūtė" ir "Iškasiu šulnelį" buvo visuose registruose gerai girdima, laisva, ir parodė visą savo balso grožybę. Solistas V. Verikaitis "Oi kad išauštų", "Laivinėje" ir duetuose su sol. A. Stempužiene buvo laisvas ir vaidyboje ir dainavime: balsas buvo gerai girdimas ir žemuose registruose.

Choro darnumas

Darnumas buvo geras ir melodiniu atžvilgiu ir harmoniniu, nes visas dainas intonavo švariai. Mokėjimas tiksliai intonuoti savo balsų partijas ir jautriai derintis su kitų partijų intonacijom, nėra lengvas ir paprastas dalykas, kai dainuojama a capella, nes a capella yra laikoma aukščiausia chorinio atlikimo

(Nukelta 14 psl.)

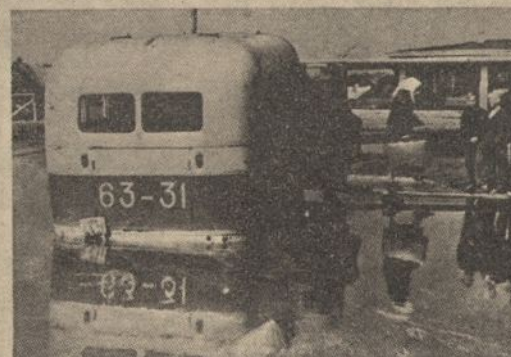
VLNIAUS "ŠLUOTA" JUOKIASI...

LIETUTIS LYJA, NUO STOGO LAŠA...

Prilaša to lietučio ir Ukmergėje, Antakalnio gatvėje. Tik nubėgti anei nutękti nėra jam kur. Antakalnio gatvės gyventojai ruošiasi išgyti baidares. Plaukiodami jomis, jie dainuos serenadas miesto tvarkytojų garbei.

Klaipėdos Inventorizacijos biuro Gorkio gatvėje lietutis laša ne nuo stogo, o pro stogą. Net ir seniausios biuro darbuotojos sakosi neatmenančios tokių laimingų metų, kuriais čia būtų daromas remontas. Nusiminti neverta! Negi kasdien lyja!

Nuotraukoje — Alytaus autobusų stoties aikštelė. Pilečiams, atvykusiems Alytun, nereikėjo maudyti baloje. Jų paslaugoms buvo įrengtas trapas. Po sėdmenų lygsvaros pratimų visi keleiviai išsikėlė į žemę. Padėkoti už tokį rūpestį keleiviai, tik nežino kam. Nežino ir kas kaltas — miesto Vykdomasis komitetas ar lietingi metai?

Praeities veidrodin pasižiūrėjus...

Pirmoje skautų vyčių stovykloje Paneriuose 1930 m. liepos mėn. atsilankius Eltos koresp. prie Lietuvos Pasiuntinybės Londone ERNEST JOHN HARRISON (viduryje su nosine ant galvos), greta jo stovyklos vadovas sktn. Viktoras Čecheta ir Vievio pasienio policijos viršininkas, E. J. Harrison mokė sk. vyčius ir polic. tarnautojus džiu-džitsu. Nuotraukoje matyti stovyklautojai: sktn. Vl. Kviklys, skl. Juškevičius, Butkevičius, Gurevičius, mok. V. Liulevičius, ps. V. Kizlaitis, V. Sviderskas, L. Borma, sktn. J. Jasinevičius-Juozaitis, ps. St. Jakštas, J. Ašmenskas, v. skl. Kizelevičius, Rindzevičius, J. Dovydaitis ir kt.

PRIEŠKOMUNISTINIAI SAJŪDŽIAI AMERIKOJE

Antikomunistinės nuotaikos Amerikoje didėja. Auga vietiniai ir tautinės apimties antikomunistiniai sąjūdžiai. Kas seka amerikietiška spaudą, tas bus pastebėjęs kad tiems sąjūdžiams suskaičiuoti jau ir rankų pirštų neužtenka.

Vieni iš tų sąjūdžių paženklininti kaip ekstremistiniai (John Birch Society, Minuteman), kitiems gi iš jų prisegamas dešiniųjų vardas. Spaudoje, taip pat ir lietuviškoje, apie šias or-

ganizacijas jau ne kartą, nors ir neplačiai buvo rašyta. Tačiau apie kitas iš jų žinių labai maža. Retai kam pav., yra žinoma apie antikomunistines Freedom Forum, Free Interpret Association arba kad ir apie grynai katalikišką Cardinal Mindszenty Foundation su vyr. būstine St. Louis, Mo.

Kaip gana svarią ir įtakingą grupę reikia skaičiuoti ir American Bar Association's Committee on Communist Tactics, Strategy and Objectives (Amerikos teisininkų draugijos padalinys).

Gal kiek plačiau išgirstama apie sąjūdį, kuris yra pasivadinęs Christian Nationalist Crusade vardu. Spėjama, kad ir šiam sąjūdžiui dabartinė krašto administracija duotų dešiniųjų vardą. Ir jau vien dėl to kad ši grupė griežtai priešinga dabartinei administracijos linijai. Pav., ši grupė nepritaria rasių maišymuisi, reikalauja J. A. V. pasitraukti iš Jungtinių Tautų, priešinasi bet prieš kolk krašto socializavimą. Tikrąjį socializmą šis sąjūdis vadina komunizmo pusbroliu. Iš viso, žodis socializmas tos grupės ribose yra negeras ir nepakenčiamas žodis.

Ši antikomunistinė organiza-

cija (jā galėtume net partija pavadinti) savo pagrinduose yra taip pat ir giliai religinga - krikščioniška.

Esama taip pat ir žydų bei protestantų antikomunistinių sąjūdžių. Kiek jie visi efektingi ir galingi, apie tai bent šiuo metu būtų sunku ką nors pasakyti. Galima tik spręsti, kad jų įtaką jau pradeda jausti ir dabartinė krašto administracija.

Neperseniai net pats prezidentas Kennedy rado reikalo apie kai kuriuos iš jų išsitariti. J. Smetona Dirvos Nr. 132 mums pristatė dar dvi tokias organizacijas: America's Future Inc. ir The Cleveland Council for Information on Communism.

Vos prieš kelias savaites teko dalyvauti dar vieno plačios apimties antikomunistinio sąjūdžio rengtame susirinkime Omahoje. Sąjūdžio vardas - Christian Anti-Communist Crusade (protestantų dominuojamas). Šiam sąjūdžiui vadovauja australietis (ne JAV pilietis) dr. Fredrick C. Schwarz, kuris 1953 metais metė gydytojo profesiją ir atsikėlė į J. A. V. tęsti kovos prieš komunizmą, kurią jis jau 1940 metais Australijoje buvo pradėjęs. Šiuo metu jis yra minėtos organizacijos pirmininkas ir veda

antikomunistinius seminarus švietimo darbuotojams, dvasiškams, kariuomenei bei privatiems piliečiams.

F. C. Schwarz svarbiausias tikslas įsteigti Antikomunistinį Institutą, kuriame būtų ruošiami kovotojai prieš komunizmą. Šiuo metu tam reikalui jau turima ketvirtis milijono dolerių.

Kadangi pat susirinkimas buvo gana tipingas ir, pasakyčiau, gana jaudinantis, tai norėčiau apie jį kiek plačiau parašyti.

Šiam, Omahos mieste rengiamam masiniam susirinkimui, daug talkininkavo vietinė ir apylinkės spauda, 3 televizijos ir apie 10 radijo stočių. Kaip tyčia, dieną prieš susirinkimą smarkiai lyjo, o vėliau daug prisnigo ir gatvės tiesiog čiuożykla tapo.

Suprantama rengėjai daug klausytojų nelaukė ir tam reikalui gavo tik 2500 vietų salę, nesitikėdami, kad ir ji bus užpildyta. Atėjo susirinkimo vakaras.

salę. Ten sueina apie 3000. Apie 2000 asmenų nepakliuvę į pagrindinę (su kalbėtoju) salę -- grįžta į namus.

Todėl ir rengėjams ir mums, kurie tikėjome "padidinsią minią" nustebimui nebuvo galo. Pirmasis antikomunistinis susirinkimas, esant nepaprastai blogam susisiekimui, sutraukė virš 7000 žmonių. Buvo ko nu-
stebti.

Pats dr. F. C. Schwarz aštrus ir intriguojantis kalbėtojas. Jo visa kalba minios su nepaprasta atyda buvo išklausyta. Mums, be pačios kalbos, buvo labai įdomu stebėti ir klausytojų reakciją ir bendros susirinkimo nuotaikos.

Kadangi F. C. Schwarz kalba į mūsų salę buvo perduodama garsiakalbiais tai beklausant turėjome progos atyžiai aplinkui pasidairyti. Mišrioje minioje buvo visokio amžiaus klausytojų. Prieš mus esančių eilę užėmė bent dešimtukas vid. mokyklų moksleivių. Pagalvoju, jau

gumentą. Kai kalbėtojas vėliau keliom minutėm pasirodė mūsų salėje -- jis buvo sutiktas plojimų audra.

Dar vienas dalykas mus nepaprastai nustebino: Amerikos himnų kelių tūkstančių minia, anot Juozo J. Bachino, sugiedojo "energingai, galingai ir dramatiškai!" (Visai kaip ir mes savąjį - Lietuvos). Himno metu, kiek galima, mėginau žvalgytis ir stebėti ar daugelis gieda. Kiek akys spėjo pagauti -- nemačiau nė vienos uždaros burnos!

Tai žmonių miniai Amerikos himnas nebuvo persunkus. Prisi-pažinsiu, pirmą kartą teko dalyvauti tokia patriotiška ir stebinančia amerikiečių susirinkime. Pergyvenau tai ko visai nesitikėjau. Negaila buvo slidinėjimo gatvėmis ir praleistų 3 valandų laiko.

Mano minimas antikomunistinis susirinkimas nustebino mus lietuvius, nustebino ir rengėjus ir net patį F. C. Schwarzą. Entuziazmo pagautas jis trumpais žodžiais nusakė savo ateities darbus ir planus ir vylėsi, kad trumpoje ateityje savo antikomunistinėse kalbose Rytuose, o ypač Madison Square Garden klausytojų tarpe nebus nei vienos tuščios vietos (Ar jo viltys išsipildys, apie tai, tikiu galės pranešti šio laikraščio bendradarbiai New Yorke). Galima būtų priminti, kad F. C. Schwarz kalbos San Francisco klausėsi net 17,000 žmonių.

Kokia gi išvada iš viso to peršasi? Amerikietis pradeda atbusti. Netgi vietose, kur ankščiau vyravo izoliacijizmas (Nebraska, Iowa) pradeda domėtis tuo kas dedasi aplinkui. Berlyno krizė išjudino net ir tą, kuris iki šiol laikraštėje tik į sporto skyrių žiūrėjo. Daugelis amerikiečių pradeda galvoti, kad kai kas, kai kur, ne visai tvarkoje. Reikia sukrusti, kažką reikia taisyti. Kaip tik geru laiku jam pagalbion ateina ir tie visi minėti sambūriai.

Ar tie sambūriai geri ar jie blogi, ar jie ekstrimistiniai ar kokio kitokio charakterio -- nebūtų mano pareiga spręsti. Vieną galima pažymėti: prieš 10 metų jų beveik nesigirdėjo, o šian-die jie tūkstančius sutraukia. Pati tauta juos išsišaukė. Kartais net greičiau už Washingtoną žingsniuodama.

Rep.

LIAUDIES DAINOS...

(Atkelta iš 3 psl.)

forma. Dainininkai ir čia parodė įgūdžio, nes choro darnumas — intonavimo švarumas daugiau pareina nuo pačių dainininkų.

Čiurlioniečiai programoje davė 12 dainų a capella ir 12 su kanklių orkestro pritarimu. Turint galvoj, kad daug dainų buvo kartota, choras padainavo virš trisdešimt dainų svariai intonuodamas, nors ir dainose buvo gana sudėtingo ritminio judėjimo, kas sunkina intonavimą.

Bendros išvados

Mano paminėtos teigiamybės pas Čiurlioniečius ir taikomos tik Čiurlioniečiams, nes jie ir tegali tuo didžiuotis. Kiti chorai, kad ir gerai ir gražiai dainuoja liaudies dainas, tačiau neturi to tikro pajautimo ir ekspresijos liaudies dainai, neturi tų visų gero choro privalumų. Visa tai daug priklauso ir nuo vadovo, kuriuo Čiurlioniečiai gali pilnai didžiuotis, nes muz. A. Mikulskis ne tik turi gero dirigento, vadovo bei mokytojo privalumus, bet ir talentą.

Didelė pagarba tenka vadovui ir už tai, kad populiarinama tik lietuviška kūryba, kad apseinama be svetimybių. Teisingai ir garbingai muz. A. Mikulskis yra pareiškęs, jog nenorįs iškrypti iš linijos, nors ir maloniai kutenanti ausis pasaulinė muzika.

Drašu tvirtinti, kad muz. A. Mikulskis, kaip ir M. K. Čiurlionis, laikosi to paties credo. Prieš 50 metų M. K. Čiurlionis apie savo, kaip kompozitoriaus, paskirtį yra taip pareiškęs: Neužmirškime tik, kokia atsakomybė guli ant mūsų... Esame tarytum mazgas tarp liaudies dainų ir lietuvių muzikos ateityje... Mūsų credo — tai mūsų seniausios dainos ir mūsų ateities muzika.

Lietuvių Enciklopedijos Leidyklai

UŽSAKYMAS

Užsakau Broniaus Kviklio "MŪSŲ LIETUVOS" leidinį, kuris bus išleistas 3 tomais, už \$30.00 kainą. (Pastaba: perkant pavieniui, vieno tomo kaina \$15.00).

(data)

(parašas)

(pavardė, vardas ir adresas)

Paskutiniu laiku apie "MŪSŲ LIETUVĄ" buvo visuose laikraščiuose rašyta. Jei nepastebėjote, prašome rašyti mums, o mes Jums pasiūsysime visas informacijas.

Pastaba: Lapelį iškirkite ir pasiųskite šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 265 — C — Street, So. Boston 27, Mass.

Pasakykite savo bankininkui, savo advokatui ar savo agentui

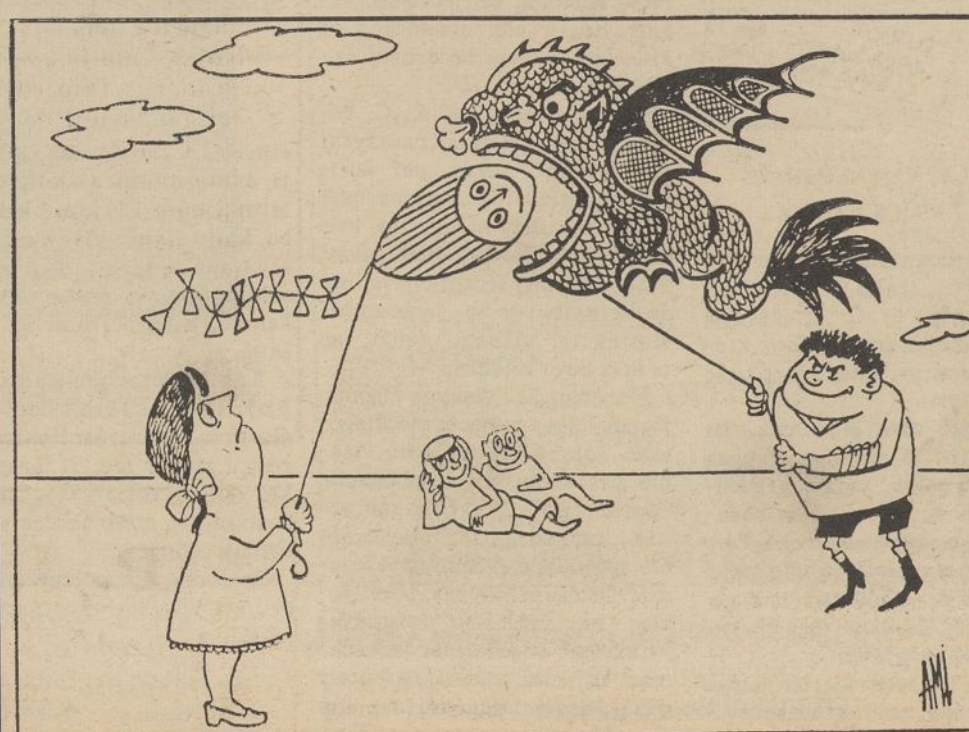
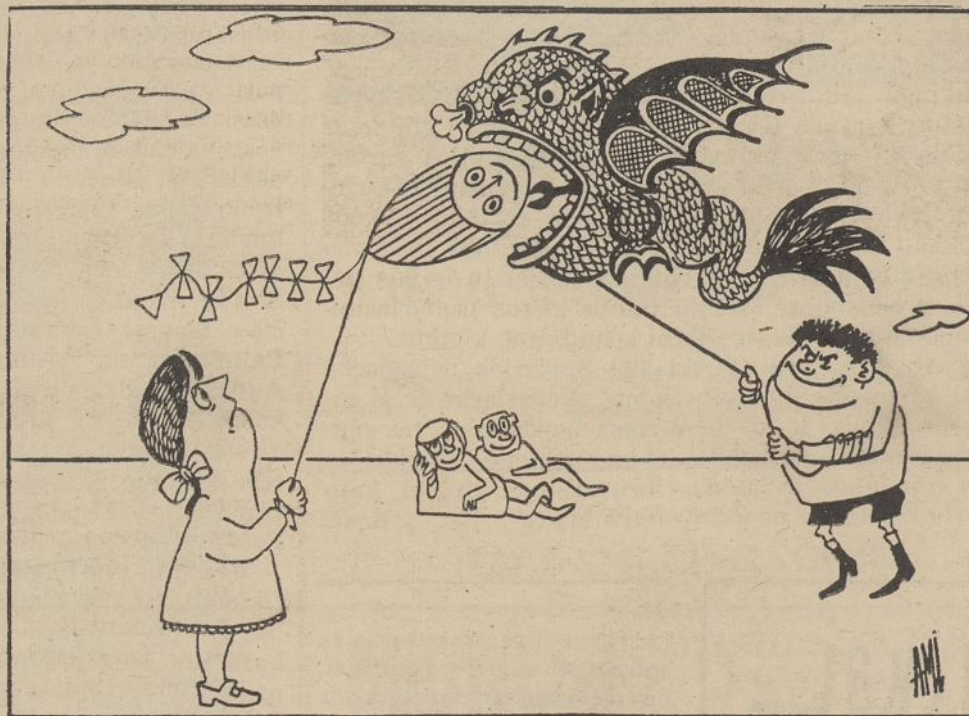
Pasakykite jam, kad jūs norite Louisville Title Insurance Company apdrausti jūsų nekilnojamąjį turtą... ir jūs galėsite džiaugtis maloniausiu jausmu, bet kada turėtu apie bet kokią nuosavybę.

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E.
Phone MA 1-2075

Septynių skirtumų galvosūkis Nr. 2

Kokie yra 7 skirtumai tarp tų dviejų piešinių? Atsakymą rasite šiame Dirvos numeryje 6 psl.

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI GYVAI VEIKIA

Negalvoju, kad mano pažintis su Naujosios Zelandijos ir Australijos lietuviais, prasidėjusi nuo kelionės pas juos prieš trejiolika metų, taip ilgai truktų ir nė trupčio nepasimirštų. Anuomet mane, anų tolimų salų broliai lietuviai taip sužavėjo, kad ir grįžus į namus tie jausmai nė kiek neatvėso. Susidomėjau jų gyvenimu, ėmiau dar atidžiau sekti jų spaudą. Senieji ir naujieji pažįstami man nepagailėjo laiškų, tai ir mūsų pažintys ir susidraugavimas ne dilo, o vis daugiau augo.

Gyvenime yra taip, kad kiekvienas augantis kūnas suteikia ne tik malonumo, bet atsiranda ir skauduliu. Tas pats ir su Australijos lietuvių bendruomene. Ši mūsų tautiečių bendruomenė yra toliausiai nuo motinos tėvynės

Juozas J. Bachunas

Lietuvos, bet kaip jau savo kelionės išpūdžiuose minėjau, gal pati patriotiškiausia ir karščiausiai tebesvajojanti apie tėvynės laisvę.

Ši bendruomenė ten susikūrė beveik iš nieko, visiškai pionieriškai, nes ji nebuvo radusi jokių tvirtesnių lietuvių pamatų (Australijoje lietuvių emigrantų iš seniau buvo labai nedidelis skaičius). Jie patys viską padarė, sukūrė organizacijas, draugijas, pradėjo statyti tautinius namus. Jie parodė daug sugebėjimo, pasišventimo ir viningo darbo dvasios. Bet vistiek, parama iš šalies, dvasinė ir materialinė parama dar būtų labai reikalinga.

Australijos lietuvių organizacinio gyvenimo pagrindą ir svarbiausią atramą sudaro Australijos Lietuvių Bendruomenės organizacija. Ji pavydingiau veikė ir žymiai didesnę tautiečių skaičių tvirtai apjungė, negu pvz., Amerikoje, kur nuo seno jau veikė daugelis kitų stiprių ir savo tradicijas turinčių organizacijų. Priešingai negu Amerikoje, ten neturėjo ir dar negali turėti didesnio vaidmens lietuviškos parapijos, nes joms atskirai susiorganizuoti nebuvo gautas. Kat. Bažnyčios leidimas (nors Adelaidės bažnyčios vyriausybė leido lietuviams turėti koplyčią). Lietuviai turėjo glaustis prie vietinių parapijų, nesudarydamos atskirų tautinių vienetų.

Tačiau Australijos lietuvių bendruomenės organizacijai vis atsiranda ir sunkumų bei kliūčių iš vidaus. Tai tas prakeiktas lietuviškas skaldymasis partiniais, ideologiniais ar religiniais pagrindais, o gal kartais ir pavydas, kad šiai draugijai sekasi, o kitoms ne taip gerai, kad reikia konkuruoti, "nepasiduoti", suskaldyti senus ir naujus sambūrius steigti, nusilpninti esamus laikraščius ir naujus išleisti, nuversti nuo vadovybės tuos žmones ir kitus pasitarti.

Kaip matau iš spaudos ir dar labiau iš mano gaunamų laiškų, tokių bėdų vis atsiranda Australijos lietuvių bendruomenės gyvenime. Sąmoningieji lietuviai patriotai prieš tai kovoja, stengiasi skaudulius pašalinti. Bet būtų gerai, kad ir mes iš Amerikos juos moraliai daugiau paremtume, su jų padėtimi susipažintume, ir ypač, kad padarytų sveiką spaudimą prieš peštikus ir skaldytojus tiek Amerikos Lietuvių Bendruomenės, tiek Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vyriausios vadovybės. Juk tai visų mūsų bendras reikalas, kad bendruomenės idėjai nekenktų įvairių separatistai -- visvien, ar kokiais partiniais ar tikišniais sumetimais.

Taip pat yra ir grynai materialinių reikalų, kur mūsų, nors ir kukli parama Australijos lietuviams, būtų labai labai gražu ir reikšmingas lietuviško solidarumo apreiškimas. Sekdamas jų gyvenimo reikalus, pavyzdžiui, turi žinių, kad rūpestingai nori tvirtiau ant kojų atsisoti Adelaidės lietuviai, kur dabar yra vis gausėjanti ir gabių žmonių turtinga lietuviška bendruomenė.

Adelaidės lietuviai turi lietuviškų namų gerą pradžią. Bet kad tai patenkintų visos lietuviškos veiklos reikalus, reikia dar naujų pristatymų, praplėtimo, pagerinimų. Tas sumanymas nėra labai brangus. Projekto įgyvendinimui būtina reikalinga apie 3,000 svarų pinigų. Jie jau turi surinkę pusantro tūkstančio svarų, bet dar tiek pat reikia.

Korp. Neo-Lithuania Bostono skyriaus lapkričio 25 d. surengtos šventės prezidiumas. Iš kairės: T. Stankūnaitė, T. Janukėnas, Manomaitienė, šventę atidaręs pirm. Br. Makaitis. Prie vėliavos stovi N. Makaitytė, A. Svila ir G. Malėnaitė.

O tai doleriais reikėtų apie pusketvirtą tūkstančio. Nėra labai didelė suma, bet Adelaidės lietuvių aukojimo pajėgumu tuo tarpu išsisėmę ir būtų labai gražu, jeigu mes, Amerikos lietuviai, jiems nors šiek tiek ateitume talkon. Būtų tikrai malonu, jeigu mūsų tautiečiai, per Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkes, arba kas nori ir mano adresu, atsiųstų tam reikalui aukų. Bus pasirūpinta jas persiųsti Adelaidės lietuvių namų priestatui.

Nuolat ten atsiranda kitokių ar panašių reikalų įvairiose Australijos lietuvių kolonijose. Be abejo, mes neišgalėtume visur prišokti, visur padėti, nes patys turime apščiui čia vietoje būtinų ir vis neatliktų reikalų. Tačiau mūsų pareiga domėtis ir pažinti Australijos lietuvių gyvenimo padėtį ir nuotakas. Mūsų spauda daugiau turėtų teikti šios rūšies informaciją, įsigyti pastovius korespondentus, kurie teiktų mums šios tolimosios lietuvių kolonijos gyvenimo žinias.

Australijos Lietuvių Bendruomenė leidžia savaitinį laikraštį -- Mūsų Pastogę. Ten daug žinių iš visos Australijos lietuvių gyvenimo. Australijoje nėra tiek daug lietuvių biznierių, kad galėtų laikraštį palaikyti savo skelbimais. Australai nesiskelbia lietuvių laikraštyje, o laikraščiu išsilaikyti vien iš prenumeratų sunku. Amerikos lietuviai turėtų palaikyti glaudesnius ryšius su savo broliais lietuviams Australijoje ir užsiprenumeruoti arba bent paaukoti simbolišką sumą jų laikraščiu -- Mūsų Pastogę. Adresas Box 4558, G. P. O., Sydney, N. S. W., Australia.

Tat, metams baigiantis, atsiminkime ir Australijos lietuvių!

R. Dačytė kalba naujai pakeltųjų senorių vardu. Toliau matyti: S. Makaitytė, Griauzdė ir Veitas.

Korp. Neo-Lithuania Bostono skyriaus pirm. Br. Makaitis įteikia spalvas korporacijos garbės filisteriui Lidijai Manomaitytei Čepienei. Betričės Kerbelienės nuotraukos

TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surasti. Ypač gera knyga, kokia yra R. Spalio Alma Mater.

Isigyk ją savo bibliotekai. Isigyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Isigydami Alma Mater paremsi lietuvių rašytoją, lietuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudokis pridėdama atkarpą.

DIRVA

6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$4.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

DIRVOS PRENUMERATA 1962 METAMS

Kainos kyla paštui, popieriui, dažams, filmams ir visoms kitoms laikraščio spausdinimo bei siuntimo priemonėms. Kyla ir pragyvenimo išlaidos, todėl natūralu, kad ir dirbantieji nori gauti didesnę atlyginimą.

Išeinant iš tų sąlygų, turėtų kilti ir laikraščio metinė prenumeratos kaina. Bet ją ateinantiems 1962 metams dar paliekame tokią pat -- metams 10 dolerių, o pusei metų 6 dolerius.

Tik nuo 1962 metų pradžios nebebus duodama jokių nuolaidų, kurias iki šiol duodavom. Studentai, kaip ir kiti prenumeratoriai, mokės tą pačią kainą. Taip pat ir nauji skaitytojai, kurie iki šiol gaudavo 2 dolerių nuolaidą, jos nebegaus.

Užsienu gyvenantieji skaitytojai, kurių turime nemažą skaičių, ir toliau mokės tą pačią kainą, kaip ir šiame krašte gyvenantieji. Atsimerant, kad jiems Dirvos persiuntimas labai brangus, jiems tuo sudaromos lengvatos lengviau laikraštį užsisakyti.

Taigi 1962 metams Dirvos prenumerata visiems suvienodinta: metams \$10.00, o pusei metų \$6.00.

P. J. KERSIS

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 -- Peninsula.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 120. Regimantas Laugalyš, 10 mėn. amž., iš Hamilton, Canada. Nuotrauka M. Laugalienės.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 121. Lilija-Regina Rekašūtė, pusketvirtą mėnesio amž., iš Detroito, Mich. Nuotrauka G. Damašiaus.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 122. Rasytė Degutytė, 7 metų amž., iš Chicago, Ill. Nuotrauka Z. Degučio.

JŲ DARBAS - LAIMINGAI ŽMOGAUS ATEIČIAI

Lietuvių bendruomenė yra sutelkus savyje labai daug ir įvairių ideologinių, profesinių, bendrinių ir ekonominių organizacijų. Jos turi savus tikslus ir daugumoje veikia paskiromis kryptimis, nesusirišdamos viena su kita. Tai visai natūralu ir tai rodo bendruomenės sveiką veiklą.

Prieš trejus metus į šią taip sudėtingą bendruomenės aparatą -- į lietuvių visuomenę atėjo nauja organizacija, pasivadindama Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugija, Inc. arba trumpiau tariant ALVUDAS. Ši jaunutė organizacija, bet pilnu jaunatvės žingsniu skuba ir rikiuojasi į didžiųjų organizacijų eiles. Tik ALVUDO tikslas ir priemonės yra visai skirtingos nei kitų organizacijų. ALVUDAS pasirenka sau tikslu apimti visus žmones, visokio amžiaus ir visokio luomo, be religinių ir ideologinių skirtumų. Organizacijos tikslas -- auginti pilnutėlį šioje žemėje sveiką žmogų ir nurodyti keliu ir būdus augančioms kartoms išugdyti, remiantis paskutinėmis pedagogikos ir medicinos mokslo tiesomis.

Mes gyvename slidžių kelių šalyje. Mes aktyviai sekame jaunosios kartos išdaigas ir baisias pasekas. Mes sielojamės ir kalbame apie tuos skaudulius, kaip apie baisią žmonijos nelaimę. Mes esame liūdininkais blogo auklėjimo pasėkų, bet deja, mes dar vis nesiryžtame drąsiau panagrinėti tų problemų vi-

same jų baismo ir neieškome sprendimo, o pasitenkiname daugumoje tik pašnekesiais. Todėl ALVUDAS ir ėmėsi to kilnaus, žmogaus ugdymo darbo problemų sprendimo. Jis sutelkė savyje mokslo ir pedagogikos žmones ir kas kiekvieną pirmą mėnesio penktadienį Jaunimo Centre duoda įvairiausius klausimais turinčias paskaitas. Paskaitų įvairumas ir svarbumas tkrat vertas visos lietuvių visuomenės dėmesio. Klausydamiesi paskaitų, mes surasime daug kelių ir būdų augančiai kartai o drauge ir patys sau padėti.

Med. dr. Joną Adomavičių, tą didįjį ALVUDO šulą, mes sutinkame kiekviename susirinkime, paskaitose ir parengimuose. Diskusijose jis visada duoda taiklų, mokslo tiesomis pagrįstą atsakymą į kiekvieną klausimą. ALVUDO vadovybė visą savo patirtį ir jėgas skiria šiai jaunai organizacijai. Jų vienintėlis tikslas -- padėti spręsti visas gyvenimo problemas ugdant ir brandinant kilnias asmenybes ir patį žmogų jo laimingo gyvenimo ateičiai.

Visos šios gražios pastangos veda į vieną konkretų žygį - ku greičiausia pastatyti pavyzdinius vaikams namus, kuriuose įsikūnytų mažųjų auklėjimas, suaugusieji rastų laisvalaikiais sau malonų poilsį besigerdami vaikų darbais. Šiam žygiui lėšos jau telkiamos ir ALVUDAS dėkingas visiems aukotojams už šių kilnių pastangų rėmimą. Vais-

ky Nameliai ne ALVUDUI, bet mielam lietuviui bus skirti.

ALVUDAS šiais metais ėmėsi iniciatyvos suruošti vaikučiams Kalėdų eglutę. Tačiau ji bus visai skirtinga savo apimtimi nuo jau įprastų ir daug kartų matytų eglučių. Eglutė įvyks gruodžio 22 d. 5 val. 30 min. vakaro, Jaunimo Centro didžioje salėje.

Bus įrengta originali, lietuvišką aplinką primenanti Praktėle. Visi asmenys bus normalaus žmogaus dydžio ir bus apręgti tautiniais drabužiais. Praktėlės religinę prasmę vaikučiams aiškins pedagogai.

Antroji staigmena tai bendros lietuviškos kūčios vaikučiams ir suaugusiems. Vaikučiai bus su pažindinti su šiomis gražiomis tėvilių amžiais puoselėtomis tradicijomis ir skaniais pasniko valgiais pavaišinti.

Gerai paruoštą, neperkrautą programą atliks patys vaikučiai deklamuodami, dainuodami, kanklėmis skambindami ir pasakas pasekdami.

O Tėviškėlės ansamblis, ta jaunatvės puiki apraiška, vadovaujant muz. Faustui Stroliai ir kanklių vadovei Anei Kirvaitytei, duos dainų ir šokių žaismingą pyne.

Pagaliam ateis ir Kalėdų senelis -- svečias iš Lietuvos, nešinas vaikučiams dovanėles. Svečias vaikučiams papasakos apie jų tėvilių tėviškėlę, tėvynės grožį ir juos pavedžios Lietuvos laukais ir kloniais Kalėdų švenčių šviesoje.

Dovanėles paruošia patys tėveliai ir įteikia anksčiau ALVUDO vadovybei. Pageidautina gražių, lietuviškų, pedagoginių, vaikučiams pritaikytų knygių. Tai būtų pati brangiausia, vaikučių pasaulį turinti dovana.

Šalia visų šių gražių pasirodymų, dar veiks pasniko valgykla, lietuvišku skoniu paruoštų valgykla. Jau dabar stipriai ir neuilstamoji ALVUDO talkininkė ponija Marija Bosienė su savo talkininkėmis ruošiasi valgių gaminiui.

Visą šį gražių Kalėdų švenčių parengimą lydės kalėdinių giesmių, Dainavos ansamblio įgiedotų, aidai.

J. J-TIS

SPRENDIMAS

GALVOSŪKIO Nr.1

1. Virš avino yra sviedinys žolėje. 2. Prie mūro gulinčio kario kojos labiau pražergtos. 3. Kampe įmūrytas akmuo yra kitokios formos. 4. Viršutinėje eilėje vienas akmuo įmūrytas aukščiau. 5. Antro kario iš dešinės šalms turi liniją. 6. To paties kario dešinioji koja labiau pasidavusi pirmyn. 7. Durų lenta yra siauresnė.

GALVOSŪKIO Nr.2

1. Mergaitės laikomo aitvaro uodegoje yra daugiau sparnelių. 2. Mergaitės batukas kitokios formos. 3. Dragono uodega turi daugiau iškarpy. 4. Nėra dragono liežuviu. 5. Gulničios mergaitės dešinioji ranka kitokios formos. 6. Berniuko marškiniuose matyti apikaklė. 7. Iš mergaitės rankos išlindęs ilgesnis galas siūlo.

K. ŠKIRPA SUKILIMO MINĖJIMUI CLEVELANDE

MIELI TAUTIEČIAI,

Man buvo labai malonu patirti iš jūsų Organizacinio Komiteto, jog gruodžio 3 d. įvyks Clevelande 1941 m. Lietuvių Tautos Sukilimo dvidešimtmetinės sukakties visuomeninis minėjimas.

Kaip asmuo, kuriam teko parodyti iniciatyvos, protestuoti Lietuvos vardu prieš sovietų agresiją 1940 metais ir imtis pastangų paskatinti ryžtinguosius mūsų tautos elementus burtis po bendra kovos vėliava Lietuvai gelbėti, noriu jus užtikrinti, jog šia jūsų iškilmingo Tautos Sukilimo pagerbti susirinkimo proga, jausiuos sielą ir mintimis su jumis.

Šis jūsų kilnaus lietuviškojo patriotizmo pasireiškimas, kaip ir kitų lietuviškosios išeivijos kolonijų suorganizuotieji Tautos Sukilimo minėjimai, parodo, jog sovietiškojo Lietuvos okupanto priešiškoji propaganda jau per 20 metų, nei kiek nesulpnino plačiuosiuose lietuvių visuomenės sluoksniuose pasididžiavimo jausmo tuo, iki šiol didžiausioju, mūsų kartos laimėjimu kovoje už tautos politinį idealą.

Tokie įvykiai, kaip tautos visuotinas sukilimas siekiant išsilaivinimo, nepereinamai nuo to kokiomis aplinkybėmis jis įvyksta, visados užpildo garbinguosius istorijos puslapius. Jie niekad nebeišblunka iš tautos masių politinės sąmonės, nežiūrint kaip laisvės pavergėjas besikėsintų tokio heroinio akto tikslą iškraipyti bei išniekinti jo prasi-mantais propagandiniais šmeižtais.

1941 m. mūsų Tautos Sukilimas buvo vienas gražiausių, vieniliausių ir ryžtingiausių heroinių aktų Lietuvos istorijoje. Jis pademonstravo Lietuvos draugams nepalaužiamą lietuvių tautos valią už laisvę ir valstybinę nepriklausomybę, visiems laikams nuuogino Maskvos melą apie neva "savanorišką" Lietuvos įsijungimą į Sov. Sąjungą ir buvo ne tik faktinai atkūręs Lietuvos valstybinį suverenumą su sava tautine krašto vyriausybe, bet ir paliko naujoms mūsų tautos kartoms laisvės kovotojų - sukilėlių kraujo aukomis palaimintą testamentą tęsti išsilaivinimo kovą iki ji vėl bus laimėta.

Žiūrint į 1941 m. lietuvių tau-

tos heroinį aktą pro palyginamąją laiko prizmę su kitų sovietų pavergtųjų tautų pastangomis atgauti laisvę, mes matome, jog lietuvių tauta pirmoji parodė ryžtingo pasipriešinimo sovietiskajam imperializmui bei bolševizmo prasiveržimui į Europos vakarus, ir ji lieka iki šiol vienintelė, kuri visuotiną sukilimą prieš tą žmonijos pa-baisą buvo laimėjusi. Tai reiš-kia, jog jis pasipuošė garbės laurais ne vien Lietuvos istori-joje, bet ir kitų pavergtųjų tau-tų akyse, nes iki šiol jokia iš jų panašaus laimėjimo neatsiekė, nors ir nestigo mėginimų nusi-kratyti sovietinio jungo, masinio gyventojų sukilimo bei ginkluo-tos kovos keliu.

Amžina garbė tiems, kuriesu-dėjo savo aukščiausią auką kovo-je už Tėvynę Lietuvą, tuo pačiu ir už kilniusios žmonijos idea-lus!

KAZYS ŠKIRPA,
Washington

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

EAGLE STAMPS VISADA PADIDINA SANTAUPAS

the **MAY** cos (4) **BASEMENT** stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTH GATE

ŽINOMOS "DREAM GIRL" laisvalaikio rūbai mergaitėms

Gaminti "Beaunit Mills Acetate Tricot"

DIDELES IR MAŽOS SESUTĖS

**SURAUKTAIS
APVEDŽIOJIMAI
KVADRATUOTAS
CHALATAS**

DYDŽIAI
4 iki 6X **3.99**

DYDŽIAI
7 iki 14 **4.99**

• Ružavės • Mėlynas
"Drim Girl" chalatas
jūsų mėgiamoms ma-
žoms mergaitėms! Joms
patiks gražiai atrodan-
čios, mašina plauamos
acetate trikotinės kvad-
ratuotos medžiagos, ap-
vedžiotos surauktais
kraščiuokais, su suriša-
mu kaspinu.

Didelėms mergaitėms Acetate trikotinės

**KVADRATUOTAS
CHALATAS**

4.99

"Drim Girl", gėlėto ap-
vedžiojimo. Lengvos
kaip plunksnos, kvad-
ratuoto acetate trikotin-
ės, šviesių spalvų, mė-
lynos ir koralinės. Dy-
džiai 7 iki 14.

**Mažoms
mergaitėms**

3.99

"Dream Girl" apvedžio-
ta su mežginiais. Kvad-
ratuotos acetate trikotin-
ės, gražių spalvų --
apricot ir aqua. Dydžiai
4 iki 6X.

**BASEMENT INFANTS'
AND GIRLS' WEAR
DEPARTMENTS...
THE MAY COMPANY,
ALL 4 STORES**

**DOWNTOWN STORE HOURS — MONDAY THRU FRIDAY 9:30 to 9
BRANCHES — MONDAY THRU SATURDAY 9:30 to 9:30**

Uglios ALVUDO narės: p. Kelienė, dr. O. Vaškevičiūtė ir gailes-tingoji sesuo Ona Bosaitė, koncerto metu Jaunimo Centre.
V. Noreikos nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygute.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• 1941 metų lietuvių tautos sukilimo prieš sovietinę okupaciją minėjimas Clevelande įvyko gruodžio 3 d. Pamaldas laikė ir gražų pamokslą pasakė kun. Gutauskas, S.J. iš Chicagos. Bažnyčia buvo pilna besimeldžiančių, darniai skambėjo chorų giesmės, prie paminklinės žuvusiųjų lentos padėtos gėlės.

Minėjimo iškilmingą akta rūpestingai apgalvota tvarka pravedė minėjimo komiteto pirmininkas muz. A. Mikulskis. Sukilimo atsišaukimą, tada skelbtą per Kauno radiją, perskaitė Juozas Stempužis.

Sukilimo reikšmę ryškiant įdomią paskaitą, atskleidžiant naujų žinių, skaitė svečias iš Brooklyno, Darbininko redaktorius, o tada ėjęs laikinosios vyriausybės ministerio pirminko pareigas — Juozas Brazaitis.

Meninės programos dalyje buvo suvaidinta Z. Peckaus "Miško broliai". Vaidino Vaidilos teatro aktoriai, o partizanų dainas dainavo Čiurlionio ansamblio vyrų choras. Vaidino: V. Žilionytė, Z. Peckus, V. Plečkaitis, R. Apanavičius, I. Gatautis. Režisavo Z. Peckus. Dekoracijos V. Raulinaičio.

Minėjimo iškilmingame akte ir meninėje dalyje buvo apie 300 dalyvių. Minėjimas praėjo pakilio nuotaika.

• Jadvyga Gečienė, 66 m. amžiaus, mirė gruodžio 4 d. 2:30 val. ryto Moterų ligoninėje. Sirgo vėžio liga. Liko vyras vet. gyd. Tadas Gečas.

Pašarvota Jakubs Funeral Home — 6621 Edna Ave. Laidojama ketvirtadienį, gruodžio 7 d., 9 val. ryto iš Šv. Jurgio parapijos bažnyčios.

Į JAV buvo atvykusi su vyru 1949 m. ir visą laiką gyveno Clevelande.

• Kazys Žiedonis su šeima persikėlė iš 115 gatvės į 18305 Neff Road. Telef.: 531-2089.

• Čiurlionio ansamblio metinis koncertas - vakaras įvyks sausio 13 d., šeštadienį, Naujosios lietuvių parapijos salėje.

• SLA 136 kuopos nariai su šeimomis kviečiami į visuotinį susirinkimą gruodžio 10 d., 12 val. Lietuvių salėje. Dalyvavimas būti-

nas, nes teks atlikti Pildomosios Tarybos narių nominacijas.

2 val. p. p. ten pat Susivienijimo deimantinių metų pabaigtuvės. Maloniai lauksime kaimyninių kuopų narių su šeimomis ir svečių. Mūsų šeimų jaunimėlis ir vaikučiai pateiks trumpą koncertinę dalį, vadovaujamą Vlado Braziulio. Beartėjant Maironio metams, programėlę papuošime keliais to atgimimo dainiaus kūriniais. Vėliau kavutė be prakalbų.

Įėjimas nemokamas.

• Lietuvių Prekybos Namai jau gavo dideliais kiekiais ir dideliu pasirinkimu Kalėdinių atviručių, lietuviškų plokštelių, gintaro ir kristalo dirbinių. Taip pat čia rasite ir kitų dovaninių dalykų.

Krautuvė ligi Kalėdų švenčių bus atidaryta ir sekmadieniais, tuoj po lietuviškų pamaldų.

STALO TENISO TURNYRAS

Ateinantį savaitgalį, gruodžio 9 - 10 d. Clevelande įvyks II-sis Š. Amerikos lietuvių stalo teniso

TUZYNO TURNYRAS

Šiame turnyre pakviesta dalyvauti 14 vyrų ir 10 moterų, geriausių lietuvių stalo tenistų, kurių atranką padarė Centrinis Š. Amerikos Lietuvių Stalo Teniso Komitetas.

Turnyrą vykdo Vid. Vakarų Sporto Apygarda ir Clevelando LSK Žaibas. Globėjas yra ALB-nės Clevelando I-ji Apylinkė.

Iš pakviestųjų žaidėjų iki šio laiko yra užsiregistravę dalyvauti 11 vyrų ir 7 moterų. Jų tarpe yra Š. Amerikos lietuvių meistras Pr. Gvildys ir S. Kasperavičiūtė, abu iš Toronto LSK Vyties. Clevelando LSK Žaiba atstovaus J. Nasvytis ir J. Šoliūnas -- vyrų klasėje ir J. Koklienė ir R. Gaidžiūnaitė -- moterų klasėje.

TURNYRO TVARKARAŠTIS

Turnyras abi dienas vyks Lietuvių Salėje. Šeštadienį, gruodžio 9 d., prasidės 10 val. ryto ir tęsis iki 6:00 vakaro. Sekmadienį, gruodžio 10 d., turnyras vyks nuo 11:30 val. iki pabaigos.

Moterų žaidynės šeštadienį prasidės 1 val. po pietų.

Pabrėžiame, kad Woodland Recreation Center varžybos visai nevyks, nors šią savaitę spaudoje buvo skelbta. Taigi į Woodland salę nevykite.

Turnyro nugalėtojas vyrų klasėje gaus Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Clevelando skyriaus pereinamąją taurę, kurią pernai laimėjo torontietis Pr. Gvildys. Moterų klasės varžybos vykdomos pirmą kartą.

Clevelandiečiai maloniai kviečiami pasinaudoti šia reta proga pasižiūrėti mūsų elitinio stalo

ESAM ANTROJO BANDYMO LAIKOTARPYJE

Ne puodynės, o galvos mums reiklingos

Lapkričio 26 d. Liet. Moterų Atstovybės Philadelphia Klubu valdybos iniciatyva, Philadelphiaje, buvo S. Narkeliūnaitės pranešimas ir filmas iš jos laikymosi Lietuvoje.

Netektų stebėtis, kad toks filmas suvedė į Šv. Andriejaus parapijos salę didelę dalį lietuviškos visuomenės (apie 200 žmonių), nes ir kitose lietuvių kolonijose žiūrovų taip pat nemažai buvo. Lankosi senimas ir jaunimas. Vadinasi, tektų pasakyti, kad iš okup. Lietuvos parvežtais vaizdais visuomenė domisi. Ir suprantama: skausmų ir ilgesio daug, visi norime žinoti, kaip ten sekasi gyventi okupantams spaudžiant.

Mes esame nepalikti ramybėje okupanto ir dabar, nors gyvename Amerikoje, toli nuo savo gimtųjų namų. Okupantas dirba savo tikslo siekdamas užsispyrusiai, gudriai ir ieškodamas mūsų tarpe "puodynų", kad per jas, palaužus mūsų atsparumą, laimėtų.

Prieš keletą metų buvęs Amerikos ambasadorius Maskvai Smith yra užklausęs aukšto rango komunistų valdžios pareigūną, kodėl jų vyriausybė taip uoliai rūpinasi Baltijos kraštų tremtiniais. Į tai buvo atsakyta: "Jūs turite suprasti, kad mes einame tuo pačiu keliu, kuriuo ėjome ir taikėme būdus seniems rusų emigrantiniams sambūriams — organizacijoms". Kaip iš patirties žinome, tie baltarusių emigrantų gerai organizuoti sambūriai — organizacijos buvo demoralizuotos.

Šio pastarojo karo pasėkoje daug tremtinių gyve-

tenistų žaidimo ir gausiai į varžybas atsilankyti.

Priklauso padėka Lietuvių Salės direkcijai už suteiktą savo patalpų priemonėmis sąlygomis šį turnyrą prarasti.

STAI, JUMS GERI NAMAI:

2-jų šeimų (Side-by-Side)

Visai arti prie Ivonhoe ir Euclid gatvių; viename bute 6 kambariai, o antrame 4; nauji gazo pečiai ir automatiniai vandens tankai. Namas visai gerame stovyje. Prašo tik \$13,900.

Vienos šeimos mūrinis (bungalow)

Ant Reyburn, visai arti prie Euclid gatvės; erdvus salonas; moderni virtuvė ir vonia; 2 miegamieji; yra galimybė užbaigti 2 kambarius 2-rame aukšte; gazo pečius ir garažas. Prašo \$17,900.

J. ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne Real Estate
MU 1-6100 — Office;
KE 1-4080 — Home (140)

Parduodamas mūrinis namas

6 kamb. Sklypo dydis 1 akras. Kreiptis: 5651 Highland Rd., HI 2-8583.

Parduodamas namas

La Salle Rd. 18300, tarp Neff Rd. ir 185 St., 2 minutes iki bažnyčios ir mokyklos. Nepaprastai švarus, modernus vienos šeimos namas su 1½ vonia. Požeminės žolės laistymo įrengimas. Pirmą kartą parduodamas šeimnininko už 23,900 dol. Galima tuoj užimti. Norint pamatyti šaukit tel. HI 2-8391. (142)

no stovyklose Vokietijoje ir kituose kraštuose. Prisiminkime komunistų vartotą būdą "skaldyk, skleisk baime, nepasitikėjimą vienas kitu ir naudokis". Kur tik pajėgė, jie infiltravo savo agentus į tremtinių stovyklas, darė persiojimus pasinaudodami UNRRA ir t.t. Bet, dėka mūsų tremtinių suprasto pavojaus ir parodyto pasipriešinimo, tas komunistų panaudotas būdas nepavyko ir jiems lauktos naudos nedavė.

Dabar esame antrojo bandymo laikotarpyje. Mūsų pabaltiečių gyvenimo sąlygos pasikeitė, tačiau okupantui vis dar esame pavojingi, nes drįstame kelti komunizmo tikrovę šiai didžiajai Amerikos tautai, kad jos žmonės geriau suprastų ir pažintų kas yra komunizmas. O taip pat kokią didelę žalą neša ši baisi valdymo sistema ne vien tik mums lietuviams, latviams ir estams, bet ir visai žmonijai.

Naujas mūsų gyvenimas, susiorganizavimas ir nepaliaunama kova moraliniais ginklais, Maskvai labai nepatinka. Jie iš ten vėl naujom priemonėm stengiasi mūsų gretas ardyti. Jau keleri metai, kai mes, nuolat gauname jų propagandinius leidinius, kai kurie gauna leidinius ten lankytis. Tokiem parodoma ką jie gali rodyti. Leidžia tuos objektus filmuoti ir fotografuoti.

Negalvokime, kad leidimas vykti okup. Lietuvon jau reikėtų komunizmo sušvelnėjimą mūsų reikale. Taip pat būkime tikri, jeigu šis panaudotas būdas ir priemonės nebus naudojamas, bus ir vėl pakeistas. O jei kas nors ant tos meškerės kabinsis, net praplės tos.

Ateičiai būkime pasiruošę patirti dar daugiau būdų ir priemonių mus skaldyti. Bet mums reikia būti budriems ir gudresniems už okupantą.

Žiūrint S. Narkeliūnaitės filmo ir klausantis pranešimo, kyla daug kontraversinių minčių. Tiems, kuriuos sovietinė meškerė gali pagauti, tai jokios stiprybės neduoda. O tiems, kurie nori priešą geriau pažinti ir propagandą moką nuo tikro gyvenimo atskirti, gal ir nekenkia pamatyti.

Tokio filmo ir pranešimo reikia žiūrėti ir klausytis ne jausmais gyvenant, o labai šaltai protaujant. Ir gaila, kad filmas ir pranešimas darytas to dėsnio nesilaikant, užtat jis ir kontraversijų sukelia. Juk savime suprantama, kad okupantas neleis filmuoti komunistinio gyvenimo išaugintas blygbes. Kaip teko patirti, jau vienai lietuvei turistei teko nukentėti už fotografavimą žmonių, stovinčių eilutėje prie krautuvės okup. Lietuvoj. Toks filmas tikrai nepasiektų Amerikos krantų. Sovietai turi net per daug priemonių tai sutvarkyti. O ką jau jie praleidžia, tai praleidžia tikėdami, kad naudos trupiniai ir jiems gali nubyrėti.

Ir šių samprotavimų išvada būtų tokia: ir tokias filmas gaminant ir jas žiūrint, reikia atsiminti, kad turime reikalo su labai klasišingu okupantu.

Č. T.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DETROITO SKAUČIŲ IŠKYLA NIDOJE

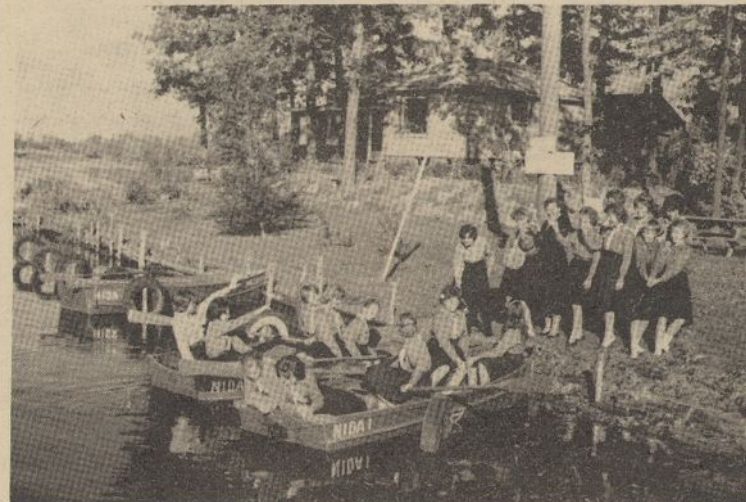
Gabijos tunto Vilijos draugovės skautės iškyloje Nidoje su v.s. K. Kodatiene.

Tautiniai šokiai -- gyviausia iškylos programa.

Iškyloje viskas skanu. Sesė Boneta kepa dešreles.

Visos iškylautojos, nors ir nebūdamos jūreivės, labai mėgo pasižinėti laiveliais.

K. Kodaičio nuotraukos

Detroito tunto Vilijos draugovės skautės turėjo savo rudens iškilą Kodaičių vasarvietėje Nidoje.

Dvidešimts skaučių palikę pilką miestą suskrido pasidžiaugti rudens spalvų miško grožiu, ežero ramumu. Vakare aukštai kilančios laužo kibirkštys žadino malonius Vaivorykštės stovyklos prisiminimus, o mediodingai skambančios vakaro tyloj dainos dar didesnę prisirišimą prie gamtos.

Sunku buvo laužą baigti, kai skaučių nuotaika pati geriausia, bet atsižvelgiant į kitos dienos darbą, teko skirstytis po susikaupusias "Ateina naktis".

Sekmadienį laukė dalyvavimas pamaldose, vadovų sueiga, pašnekesiai, aptarimas ateities darbų ir kartu džiaugsmingi žaidimai, tautiniai šokiai, pasivažinėjimas laiveliais visa tai derinos prie ramybės susikauptos ir kartu taip spalvingai žaismingos gamtos.

Po pietų suvažiavo tėveliai pasiimti skaučių. Dar paskutinės ugnelės sukuri-

mas, linksmas dešrelių kepimas ir "Sudiev, sudiev"... išskiria skautes. Dingsta linksmas jauna tvarka s džiaugsmas palikdamas visus gamtos malonumus.

Šios iškilos laužo kibirkštės telen užgesa sesių širdyse, tai lyg mūsų tėvų sodybos žiburėlis tesviečia ir stiprina visas drėves seses ir pridūda ryžto ugniungam žiemos darbui tunte.

K.

VISAIS

APDRAUDOS

REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.

Cleveland 24

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30
4% SUPERIOR SAVINGS
ACCOUNTS INSURED TO \$10,000
SAVE BY MAIL POSTAGE PAID BOTH WAYS
IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.
6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185 St. KE 1-7770

DIRVA

Nr. 140

1961 m. gruodžio 6 d.

KAS IR KUR?

DIRVAI AUKOJO

• **Birutė Pūkelevičiūtė** laimėjo \$1000.00 premiją už savo eiliuotą dramą "Aukso žąsis", Pasaulio Lietuvių Bendruomenės surengtam dramos konkurse. Komisiją sudarė: Antanas Rūkas, Česlovas Grincevičius, Aloyzas Baronas, Algimantas Mackus ir Algimantas Dikinis.

• **Didžiausią tiražą** šveicarijoje turįs iliustruotas žurnalas *Schweizer Illustrierte Zeitung* per du numerius spausdino Barboros Armonienės aprašymą apie jos šurpius išgyvenimus ištėrimime Sibire, kol pagaliau ji gavo leidimą išvykti pas vyrą Amerikos Jungtinėse Valstybėse.

• **Dr. V. Maciūnas** dirba Pennsylvanijos valstybės universiteto bibliotekoje Philadelphijoje. Joje yra, palyginti, didelis lituanistikos skyrius, kuriuo naudojasi rašantieji lietuviškais klausimais.

• **Australijos lietuvių laikraštį "Mūsų Pastogė"**, pasitraukus buvusiam redaktoriui J. Veteikiui, redaguoti perėmė Vincas Kazokas. Kaip žinia, tą laikraštį leidžia Australijos Lietuvių Bendruomenės valdyba.

• **Valteris Banaitis**, vienas iš veikliausių Vokietijos lietuvių, 1962 m. vasario ar kovo mėnesiais lankysis JAV. Planuojama, kad svečias galėtų aplankyti visas didesnes lietuvių kolonijas.

• **Dr. J. Songaila**, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, lankydama šis Chicagoje profesiniais reikalais, turėjo pasitarimus su JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba pasaulio lietuvių seimo reikalais.

• **Kunigunda Kodatienė**, Vyriausios skautininkės pavaduotoja, pabuvus skautiškais reikalais keletą dienų Chicagoje, išvyko į Omahą lankyti skaites. Iš ten, kartu su savo vyru Keistučiu, vyks į Arizoną ir Californiją, kur praleis visą žiemą ir kartu aplankys Los Angeles skaites.

• **Č. Tamašauskas**, iš Brooklyn, Dirvai paremti atsiuntė \$5,00 auką.

J. Daniliauskas, Springdale	\$3.00
V. Girnius, Chicago	5.00
L. Izbickas, W. Roxbury	5.00
A. Vaitiekaitis, Detroit	1.00
J. Tumas, Chicago	1.00
Z. Jaunius, Chicago	1.00
P. Kleiza, Woodhaven	1.00
J. Puodžiukas, Chicago	5.00
Rev. St. Vališaitis, Brooklyn	5.00
J. Jurkūnas, Chicago	5.00
V. Girdžius, New York	2.00
K. Kudukis, London	5.00
St. Malinauskas, Detroit	4.00
B. Makaitis, Norwood	5.00
C. Tamašauskas, Brooklyn	5.00
J. Staskevičius, Port Colborne	10.00
A. Rinkūnas, Detroit	1.00
D. Mekišius, Long Beach	3.00
A. Bakšys, Chicago	5.00
A. Silvestravičius, Cleveland	5.00

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.

• **J. Staškevičius**, Dirvos rėmėjas iš Kanados, atsiuntė 10 auką, kuri susidarė iš likučių, rengiant O. ir M. Kuzavams 25 m. vedybų sukaktį.

• **St. Malinauskas**, iš Detroito, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$4.00 auką.

• **K. Kudukis**, iš London, Kanados, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

CHICAGO

Kristijono Donelaičio mokyklos vakaras

A. L. B. Kristijono Donelaičio Lituanistikos Mokykla ruošia Kalėdų eglutės vakarą, kuris įvyks gruodžio 16 d., 6 val., p. p. Marquette Park Fieldhouse salėje, prie 67-os ir Kedzie gatvių kampe.

Programoje Frankienės 3-jų veiksmų vaidinimas "Užburtos Gėlės". Maloniai kviečiame visuomenę dalyvauti.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DIRVOS ROMANO KONKURSAS

Dirvos redakcija skelbia pirmąjį romano konkursą. Lietuviai rašytojai nuoširdžiai kviečiami tame konkurse dalyvauti. Laimėtojai bus išmokėta 1,000 (vieno tūkstančio) dolerių premija.

Kiekvienam rašytojui, dalyvaujančiam konkurse, skelbiamos šios sąlygos:

- Veikalo žanras — romanas.
- Veikalas turi būti niekur nespausdintas.
- Veikalo tematika ir dydis neaprežiami, bet kūrinys turi būti vertingas literatūriniu požiūriu.
- Konkursą laimėjęs autorius premijuotą kūrinį leidžia spausdinti Dirvoj be atskiro atlyginimo.
- Premijuoto romano autorius pasilieka sau atskiro išleidimo teises, bet sutinka dėl leidimo sąlygų tartis visų pirma su Vilties Draugijos leidykla.
- Viena rankraščio kopija, perrašyta mašinėle, juri komisijai atsiunčiama iki 1962 m. rugpjūčio 15 d., 6 val. vakaro.
- Konkurso slaptumui užtikrinti, veikalai siunčiami tokiu būdu: 1. Autorius veikalą konkursui duoda ne tikra savo pavarde, bet pasirašęs slapyvardžiu, 2. Prie rankraščio pridedamas uždaras vokas, ant kurio pakartojamas minėtas autoriaus slapyvardis, 3. Vokan įdedamas mažesnis uždaras vokelis su tikra autoriaus pavarde ir adresu.
- Jury komisijos nepremijuoti veikalai grąžinami autoriams išlaikant šiuo atveju reikalingą slaptumą.
- Jei kurį nors nepremijuotą romaną Dirva norėtų spausdinti savo skiltyse, dėl to su autorium tariamasi atskirai.
- Dirvos romano konkurso jury komisiją sudaro Dirvos redakcijos atstovas — Stasys Santvaras, du rašytojai, Lietuvių Rašytojų Draugijos nariai — Antanas Gustaitis ir Faustas Kirša, ir du grožinei literatūrai artimi asmenys — dail. Viktoras Vizgirda ir Juozas Kapočius. Jury komisijos sprendimai daromi balsų dauguma.
- Konkursą laimėjusiam rašytojui 1000 dolerių premija bus įteikta Clevelande, Ohio, Dirvos metinės šventės metu, 1962 m. rugsėjo 29 d.
- Dirvos romano konkursui rankraščiai, perrašyti mašinėle, nelaukiant nustatyto termino, siunčiami šiuo adresu: Stasys Santvaras, Dirvos romano konkursui, 404 K St., So. Boston, Mass., U.S.A.

Dirvos Redakcija

E. CHICAGO

Lietuvos kariuomenės minėjimas

Bendruomenės valdybos pastangomis buvo suruoštas Lietuvos kariuomenės minėjimas su paskaita ir menine programa. Įvyko lapkričio 26 d., 6 val. vakare Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje, Harbor, Indiana.

Minėjamą atidarė Bendruomenės pirmininkas Kazimieras Valeika, pakvietęs paskaitininką Dr. Joną Paukštelį, kuris savo paskaitoje peržvelgė Lietuvos kariuomenės praeitį ir jos nuveiktus darbus.

Meninę programą išpildė

East Chicagos meno mėgėjų grupė, vadovaujama Zigmo Molejaus. Suvaidino scenos vaizdėlį — Partizanai už geležinės uždangos.

Po minėjimo oficialios dalies visiems programos pildytojams buvo suruoštos kuklios vaišės-vakarienė.

Pakenė

DETROIT

Spaudos bendradarbių susirinkimas

Gruodžio 10 d., sekmadienį, ispanų mažojoje salėje (šalia Neringos) šaukiamas Lietuvių Žurnalistų S-gos Detroito skyriaus narių susirinkimas, kuriame

Dirvos bičiuliai O. ir M. Kuzavai, lapkričio 25 d. Port Colborne, Ont., atšventė 25 metų vedybų sukaktį. Vaišėse, kurias jiems surengė pažįstami, dalyvavo apie 60 svečių. Tų vaišių likutis 10 dol. buvo nutarta paaugoti Dirvai. VIRŠUJE: Sukaktuvinius Kuzavus su duona ir druska pasitinka O. Staškevičienė ir A. Zinaitis. APAČIOJE: vaišių organizatorius J. Staškevičius sveikina sukaktuvinius. Šalia sėdi O. Staškevičienė, M. ir O. Kuzavai, ir A. Zinaitis su žmona.

M. Pranevičiaus nuotrauka

Detroito Lietuvių Kultūros Klubas buvo suorganizavęs lietuvių tautodailės paviljoną tarptautinėje mugėje. Nuotraukoje Valentina Hotra prie paviljone išstatytos lėlės.

J. Gaižučio nuotrauka

kalbės tėvas dr. T. Žiūraitis tema "Lietuvio žurnalisto esmė ir paskirtis".

Kviečiami dalyvauti visi nariai, spaudos bendradarbiai, foto reporteriai ir svečiai. Įėjimas nemokamas.

Kalėdų eglutė

Šio mėn. 17 d., sekmadienį, 3 val. buv. lietuvių svetainėje rengiama lietuvių židinio — Detroito šeštadieninės Lituanistikos Mokyklos Kalėdų eglutė. Programą išpildys patys mokiniai, suvaidindami J. Radvilos trijų veiksmų vaidinimą "Nuotykių nykštukų karalystėje".

Tėvų komitetas, mokytojai ir mokiniai maloniai kviečia visus Detroito lietuvių atvykti į jų darbo vaisiais pasidžiaugti.

Naujųjų Metų sutikimas

Šio mėn. paskutinįją dieną gražioje graikų parapijos salėje (4801 Oakman Blvd. prie Ohio), Lietuvių Bendruomenės Detroito Apylinkės valdyba rengia šaunų N. Metų sutikimą. Pradžią 9 val., o pabaigą 3 val. Įėjimas 8 dol. asmeniui, o studentams tik 5. Stalus, kurių nedaug yra likę, galima užsisakyti Neringoje tel. TA 5-2933. Norintieji dalyvauti turėtų pasiskubinti.

K. Jurgutis

Karolio teta

Jūrų skautija 1962 m. sausio 6 d. ruošia linksmą

vakara, kuris įvyks ukrainiečių salėje Martin gatvėje, prie pat Michigan gatvės. Bus vaidinama Karolio teta. Po vaidinimo vyks šokiai, veiks turtingas bufetas, gros puikus orkestras.

Visi lietuviai maloniai kviečiami šiam vakarui iš anksto ruoštis ir sausio 6 d., sekmadienį, savo atsilankymu paremti jūros skautus.

M.

NEWARK

DAILININKO JUOZO PAUTIENIAUS PARODOS NEW JERSEY VALSTYBĖJE

Pirmą kartą New Jersey lietuviai turės progos pamatyti apžvalginę dail. Juozo Pautieniaus darbų parodą, kurioje bus išstatyta 45-50 aliejinės tapybos paveikslų. NEWARK mieste paroda įvyks gruodžio 9-10 d. Šv. Jurgio draugijos salėje — 180 New York Ave. Valandos: šeštad. nuo 3 p. p. iki 9 v. v.; sekmad. nuo 12 val. dienos iki 5 p. p.

ELIZABETH mieste dail. J. Pautieniaus darbų paroda įvyks Lietuvių Laisvės Salėje — 269 Second St., (viršutinėje) gruodžio 16 — 17 d. Valandos taip pat kaip Newark. Į abi parodas įėjimas nemokamas.

Parodas ruošia ir visus atsilankyti kviečia Lietuvos Atsiminimų Radijas, vad. Jokubui Stukui.

300 NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Lietuviškam laikraščiui Amerikoje išsilaikyti kasmet reikia 300 naujų skaitytojų. Tiek, dėl mirties ir kitų aplinkybių, senųjų skaitytojų nubyra. Ir jei tiek naujų skaitytojų per metus nepasipildo, laikraštis pradeda mirti natūralia mirtimi. O tada jau nebėra jokios miltos apie laikraščio gerinimą.

Dirva, norėdama tuos naujus skaitytojus greičiau sutelkti. NUO 1961 M. LAPKRIČIO MĖN. 15 D. IKI 1962 METŲ KOVO 15 D. SKELBIA talką.

Per keturius mėnesius surasti 300 naujų skaitytojų nėra didelis darbas, bet be talkos, vien redakcijos ir administracijos pastangomis, beveik neįmanomas. Todėl ir kviečiame visus Dirvos skaitytojus, talkininkus ir rėmėjus mums padėti.

Pasidairykit po artimųjų namus ir dar nemazai kur pastebėsit, kad ten Dirvos nėra. Paraginkit juos užsisakyti arba atsiųskit mums jų adresus, kad su Dirva galėtume nemokamai supažindinti.

Paraginkit, kad Dirvą, kaip Kalėdinę dovaną, užsakytu savo artimiesiems, ypač likusiems Europoje ar atsidurusiems kituose kraštuose.

Talkininkams, kurie atsiųs daugiausia naujų skaitytojų, bus paskirti trys lietuviškų knygų knygynėliai. Apie naujų skaitytojų talką bus nuolat pranešama visiems Dirvos skaitytojams.

Pasirūpinkim, kad iki kovo 15 d. talka būtų atlikta ir 300 naujų skaitytojų surasta.

Gruodžio 4 d. Clevelande, Moterų ligoninėje, mirė veterinarijos gydytoja

TADO GEČIO ŽMONA JADVYGA

Buvo pašarvota Jakubs & Son Funeral Home, 6621 Edna Ave.

Gruodžio 7 d., 9 val. iš ryto buvo atlaikytos šv. mišios šv. Jurgio bažnyčioj ir iš čia vėlionė palydėta į Kalvarijos kapines Clevelande.

Nuliūdęs vyras, giminės ir prieteliai

RITAI-ALDONAI

mūsų biangiai dukrelei mirus, pareiškusiems mums žodžiu ar raštu užuojautas: Lietuvių Tautiniam Akademiniam Sambūriui, Vyr. Skaucų Mirgos Būreliui, Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybai ir visiems pavieniams kolegoms ir prieteliams reiškiamie nuoširdžiai padėk.

Jūsų

Aldona ir Jonas Pavilioniai